Книжная палата

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

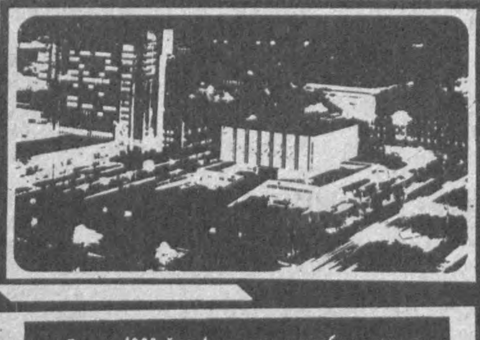

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 184 (8. 382) ◆ 1993 йил ◆ 15 октябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

Суратда қабул пайти.

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ ҚАРИМОВНИНГ ФРАНЦИЯГА ТАШРИФИГА ДОИР

Франция Президенти Франсуа Миттераннинг таклифига биноан шу йил 27—30 октябрь кунлари ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона алоқалар ҳамда ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Қаримовнинг Францияга расмий давлат ташрифи бўлиб ўтади.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

14 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Уильям Райри бошчилигидаги Халқаро молия корпорацияси делегациясини қабул қилди.

Ўзбекистон раҳбари меҳмонларга мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида амалга оширилаётган ишлар, чет эл сармоясини кўпроқ жалб этиш мақсадида хорижий ишбилармонларга яратилаётган имтиёзлар ҳақида гапириб берди.

— Шарқий Европада кечаётган ислоҳот жараёнларида халқаро молия корпорациясининг ҳиссаси катта эканлигидан хабардормиз,— деди Президент. — Бу йирик молия ташкилоти билан ҳамкорликда қўшма тижорат банки, меҳмонхоналар, халқаро бизнес маркази, қўшма сайёҳлик компанияси барпо этиш лойиҳалари устида иш олиб борилаётганидан мамнунман. Бу тадбирлар келажакда мамлакатимизнинг халқаро миқёсдаги обрў-эътиборини оширишга хизмат қилади.

Етмиш беш йил мустамлакачилик асоратида яшаганимиз бизнинг энг буюк фожиамиз бўлди,— деб таъкидлади Ислом Каримов.— Миллатимиз вакиллари халқаро ташкилотлар у ёқда турсин, ҳатто собиқ Иттифоқ бошқарув органларида ҳам иштирок этмасдилар.

Бугунги кунда биз миллатимизнинг уқувли ва ақлли вакилларининг халқаро иқтисодий ва молиявий ташкилотлар тизимида ишлашига, тажриба орттиришига ва бу тажрибани ўз ватанида тадбиқ этишига катта эҳтиёж сезмоқдамиз.

Жаноб Райри Президентнинг бу фикрини маъқуллади, халқаро молия корпорацияси ва бошқа халқаро иқтисодий ташкилотларга Ўзбекистон вакилларини жалб этишга ваъда берди. Учрашув сўнгида самимий суҳбат учун Президентга миннатдорлик билдирди.

Қабул маросимида республика Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида

Республика ташқарисидан олиб келинаётган энергия манбаларининг, техника, асбоб-ускуналарнинг нархлари тўхтовсиз ўсиб бораётгани муносабати билан ҳамда транспорт ва хизмат кўрсатиш соҳаси ишининг барқарорлигини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Шаҳар ва шаҳар атрофи транспортида йўловчи ташиш, алоқа хизматлари ва коммунал хизмат айрим турларининг амалдаги тарифларини қайта кўриб чиқиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

1993 йилнинг 16 октябридан бошлаб шаҳар ва шаҳар атрофи транспортида йўловчилар ташишнинг чекланган нархлари — ўрта ҳисобда 1,75 баробар, коммунал хизматларнинг айрим турлари — ўрта ҳисобда 2 баробар оширилди. Алоқа хизмати баъзи категориялари—телефондан фойдаланиш, хат ва телеграммалар юбориш тарифлари ҳам кўтарилди.

Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, транспорт, коммунал хўжалиги ва алоқа хизматларининг янги тарифлари амалда сарфланаётган харажатлардан талай даражада пастдир. Шу муносабат билан давлат мазкур тармоқларнинг зарарини қоплаш учун зарур маблағларни ажратиб беради. Республикамизнинг ҳар бир аҳолисига ҳисоблаганда 1993 йилнинг IV чорагидагина дотация миқдори деярли 2500 сўмни ташкил қилади.

Бундан ташқари илгари қабул қилинган қарорларга мувофиқ республика аҳолисининг айрим тоифаларига ушбу хизматлар учун (транспорт, коммунал хизматлар, телефондан фойдаланиш) бериладиган амалдаги имтиёзлар қарорда сақлаб қолинган.

Шуни ҳам таъкидлаш зарурки, МДҲнинг бошқа мамлакатларида мазкур хизмат турларининг амалдаги тарифлари Ўзбекистонда янги белгиланган тарифларга нисбатан ҳамма жойда юқоридир.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан кўп йиллик самарали меҳнатлари, республикада капитал қурилишни ривожлантиришдаги хизматлари ва жамоат турмушида фаол қатнашаётганликлари учун «Ўзагроқурилиш» бирлашмасининг бошлиғи Искандар Юсуповга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвони берилди, «Мирзачўлқурилиш» ихтисослаштирилган қурилиш бирлашмасининг бошлиғи Игорь Адольфович Гамбург Ўзбекистон Республикасининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

● Бекободдаги «Сарбон» ҳиссадорлик жамияти ҳайдовчилари Тошкент ва бошқа вилоятлардаги йирик саноат корхоналарига хизмат кўрсатади. Шуни айтиш кераккi, олинган даромаднинг бир қисми хайрли ишларга сарфланаяпти. Ҳиссадорлик жамиятининг ўз ёрдамчи хўжалиги, профилакторийси, дам олиш зонаси, болалар боғчалари бор эди. Яқинда эса маиший хизмат мажмуи биноси ишга тушди. Бундан жамоа аъзолари мамнун бўлишмоқда.

● Нукусда ҳунар-техника билим юртлари, мактаблар, лицейлар, техникумлар, олий ўқув юртларида таълим олаётганларнинг ўз устахоналарида тайёрлаган буюмлари кўргазма-ярмаркаси бўлиб ўтди. Унда 50 миллион сўмлик бири-биридан ранг-баранг ва кўзни қувонтирадиган буюмлар намойиш этилди. Бу маҳсулотларнинг 80 фоизини харидорлар бир зумда сотиб олишди.

● Тошкентда Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган иқтисодчи, академик Саидкарим Зиёдуллаев таваллудининг 80 йиллигига бағишланган тантанали тадбир ўтказилди. Маълумки, унинг кўплаб назарий асарлари республикада ишлаб чиқариш кучларини юксалтиришга бағишланган.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Бугун Россия Федерацияси хавфсизлиги кенгаши Россиянинг ҳарбий доктринасини тасдиқлаши керак.

● Россия Бош вазири Виктор Черномирдин икки кунлик сафар билан Астрахань вилоятига жўнаб кетди. У бу ерда Каспий денгизи масалалари хусусида ўтказиладиган кенгашда қатнашади.

● Кеча Москва вақти билан соат 2 дан 35 дақиқа ўтганда ўз парвозини давом эттираётган «Мир» мажмуи «Прогресс М—20» автоматик юк кемаси билан туташтирилди.

● Алмати аэропортига Голландиядан учиб келган самолёт қўнди. Самолёт ичида Қозоғистон ва Қирғизистонга инсонийлик ёрдами кўрсатишга мўлжаллаб жўнатилган полиомиелит хасталигига даво берадиган вакциналар бор.

● Молдова Олий Кенгаши кўпчилик овоз билан 1994 йил февраль ойида парламент сайловларини муддатидан олдин ўтказишга қарор қилди.

● Бугун Бишкекда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатларининг темир йўл транспорти бўйича навбатдаги кенгаши очилади. Унда Грузия ҳамда Болтиқ давлатлари вакиллари ҳам иштирок этади.

ХОРИЖДА

● Кеча Варшавада янгидан сайланган Польша парламенти ўз ишини бошлади. Унинг биринчи сессиясида Польша Президенти Лех Валенса нутқ сўзлади. Шу куни бош вазир Х. Сухоцкая ўз кабинетининг истеъфога чиқишини билдирди.

● Хитойда 2000 йилгача ҳаво транспортини ривожлантириш дастури эълон қилинди. Ана шу вақт ичида янги 12 та аэропорт қуриш ва 1000 га яқин эски аэропортларни таъмирлаш кўзда тутилмоқда.

● Бугун АҚШда ичида еттита космонавти бўлган кўп марта учадиган «Колумбия» космик кемаси парвоз қилади. Космонавтлар 14 кун мобайнида инсоннинг вазнсизлик шароитига мослашиши бўйича 14 та тажриба ўтказишади.

● Франциянинг Крёз департаментига кучли тўфон ёпирилиб келди. Тезлиги соатига 140 километрни ташкил этган шамол дарахтларни қўпориб, уйларнинг томини учириб кетди. Олинган маълумотларга қараганда, бу табиий офат пайтида қурбонлар бўлмаган.

** Воқеа арафасида*

ДЎСТЛИК, ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН

◎ Яқинда Ўзбекистонга Эрон Ислом Жумҳуриятининг Президенти Акбар Ҳошимий Рафсанжоний бошчилигидаги давлат делегациясининг расмий ташриф билан келиши кутилмоқда.

Бу ҳар икки давлат раҳбарларининг олий даражадаги иккинчи учрашуви бўлади. Ўтган йил Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг Эронга расмий ташрифи пайтида бўлиб ўтган биринчи учрашув халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш, иқтисодий, маданий алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилди.

Қўшни давлат раҳбарининг расмий ташрифи арафасида мухбиримиз Эрон Ислом Жумҳуриятининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Маҳаммад Мусо Ҳошимий Гулпойгоний билан учрашиб, бу ташриф мақсадлари ҳақида қисқача гапириб беришни илтимос қилди.

— Маълумки, Президентимиз Акбар Ҳошимий Рафсанжоний Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг Теҳронда бўлган пайтида Ўзбекистонга ташриф буюриш ҳақидаги таклифига биноан юртингизга келмоқда. Рафсанжоний жаноби олийлари бу ташрифнинг амалий аҳамиятини алоҳида таъкидлаганн ҳолда Ўзбекистоннинг меҳмондўст халқи билан дийдор кўришиш, уни қўлга киритилган мустақиллик билан табриклаш ниятидадир. Расмий ташриф давомида Президент олий жаноблари Тошкентдан ташқари Самарқанд ва Бухорони ҳам зиёрат қилиш, бу ердаги кўҳна тарихий ва маданий ёдгорликлар билан танишишни мўлжаллаяпти.

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек, ташрифнинг амалий жиҳатлари алоҳида аҳамиятга эгадир. Жумладан, давлатларимиз ўртасида ўзаро манфаатли иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштиришга қаратилган қатор шартнома ва битимларни имзолаш кўзда тутилган. Хусусан бу ҳаво, темир йўл ва автомобиль транспорти соҳаларида ҳамкорлик қилиш, мамлакатларимиз ўртасида юк ташишни йўлга қўйиш юзасидан битимлардир. Шунингдек, мамлакатимизда Эрон давлат банки филиалини очишга доир ҳужжатлар ҳам қараб чиқилади.

— Жаноб элчи, Ўзбекистон Президентининг Теҳронга расмий ташрифи пайтида имзоланган шартномаларнинг бажарилиши қандай?

— Маълумки, Ислом Каримов жаноби олийларининг Теҳронга расмий ташрифи пайтларида 8 та битим имзоланган эди. Улар мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш учун яхши асос бўлди. Хусусан илмий, техникавий, маданий ва савдо ҳамкорлиги, транспорт ва банк иши соҳаларида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги шартномалар имзоланган эди.

Ҳозирнинг ўзида биз ҳар йили ягона иқтисодий комиссия мажлисларини ўтказиб туришга дастлабки тарзда келишиб олдик. Шу орқали биз мамлакатларимиз ўртасида мол айирбошлаш ҳажмини ҳамда ҳамкорлик истиқболларини белгилаб олишни мўлжаллаяпмиз.

Президент Рафсанжоний жаноби олийларининг расмий ташрифи пайтида Теҳрон-Тошкент йўналиши бўйича бевосита биринчи авиарейс амалга ошириладн. Бу Ўзбекистон билан Эрон ўртасида доимий ҳаво кўприги ўрнатилади, деган гап. Шунингдек, Тошкентда Эрон авиакомпаниясининг ваколатхонасини очиш ҳам режаланган.

Тошкентда Эрон маданияти ва савдо тижорат кўргазмаларининг ўтказилиши ҳам аввалги аҳдлашувларнинг амалга оширилаётганига мисол бўла олади.

Сўнгги пайтда Марказий Осиё минтақасида иқтисодиёт соҳасида баъзи ўзгаришлар бўлиб ўтди. Шу сабабли Эрон Президентига ташриф давомида бир гуруҳ мутахассислар ҳамроҳлик қиладилар. Улар аввал келишилган ва янги тузиладиган шартномалар бажарилишини таъминлаш воситаларини ҳар тарафлама батафсил ўрганиб чиқадилар ва тегишли тавсияларни тайёрлайдилар.

— Ўзбекистон билан Эрон азалдан мустаҳкам илмий алоқаларга эга бўлган. Сизнинг фикрингизча, мамлакатларимиз ўртасида фан ва маданият соҳасидаги ҳамкорликнинг ҳозирги аҳволи қандай?

— Бу муносабатлар ривожланиб боряпти. Жумладан академик М. С. Салоҳиддинов бошчилигидаги Ўзбекистон илмий доираларининг вакиллари Теҳронда ЮНЕСКО бошчилигида ўтказилган халқаро анжуманда иштирок этдилар. Бу анжуманда Марказий Осиё минтақасининг муаммолари ҳам қараб чиқилди. Элчи сифатида юртингизда қатор илмий ва маданий тадбирларда иштирок этиш шарафига муяссар бўлганимдан мамнунман.

Шуни таъкидламоқчиманки, Президентимизга ҳамроҳлик қиладиганлар орасида Эрон маданият вазирлигининг вакиллари ҳам бўлади. Ўйлайманки, музокаралар давомида давлатларимиз ўқув юртлари ўқитувчилари ва талабаларини айирбошлаш масалалари ҳам кўтарилади.

Умуман олганда бизнинг илмий соҳадаги ҳамкорлик қилишимиз истиқболлари улкандир. Эронда илм-фаннинг иқтисодиёт, нефть ва газ саноати каби соҳалари яхши тараққий этган. Ўзбекистон эса математика, физика, геология соҳаларида жаҳонда олдинги ўринларни эгаллаб туради. Ҳар икки мамлакат илмий салоҳиятлари қўшилса, бундан халқларимиз катта манфаат кўрадилар.

— Жаноб элчи, сиз бўлажак ташриф ва олий даражадаги музокаралардан нималарни кутаяпсиз?

— Биз ҳаммамиз Эрон Президенти Акбар Ҳошимий Рафсанжоний жаноби олийларининг ташрифи ва Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов билан учрашувлари аҳдлашувларимизни муваффақиятли амалга оширишга кўмаклашади, деган умиддамиз.

Эрон ва Ўзбекистоннинг мақсадлари муштарак. Бу — тинчлик, тотувлик, яхши қўшничилик муносабатларини янада ривожлантириш ва ўзаро манфаатли ҳамкорликдир. Олий даражадаги бўлажак учрашувлар ана шу соҳаларда янги-янги муваффақиятларга замин тайёрлашга аминман.

Суҳбатдош Ирода ҒОЙИБОВА.

** Мутасаддилар фикрича...*

ЙЎЛ ҲАҚИНИНГ ЯНГИ ТАРИФЛАРИ

В. СОКОЛОВ,
«Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси бошқаруви раисининг ўринбосари.

— РЕСПУБЛИКА ҳукуматининг қарори билан шу йил 16 октябрдан бошлаб шаҳар пассажир транспортининг ҳамма турларига (автобус, трамвай, троллейбус, метро) янги тарифлар жорий қилинади. Яъни бу транспортларда бир марта юрганлик учун 10 сўм кира ҳақи тўланади.

Республика молия вазирлиги нархлар бўйича кенгашининг қарорига мувофиқ 1992 йилнинг 1 июлидан бошлаб маршрутли ва енгил таксиларда пассажирларни

●

шартномавий тарифлар бўйича манзилга элтиш йўлга қўйилганлигини инобатга олиб «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси корхоналари 1993 йилнинг 16 октябридан бошлаб автомобиль ёнилғиси нархининг кескин кўтарилиб кетганлиги боисидан йўналиш бўйлаб қатнайдиган таксиларда 1 километр йўл босганлик учун кира ҳақини 160 сўмга қадар ва «РАФ» типидаги маршрутли таксиларда бир марта юрганлик учун кира ҳақини 100 сўмга қадар оширишга мажбур бўлди.

** Ҳамшаҳарларимизнинг дил сўзлари*

ИШИМИЗГА ҲАЛОЛ ЁНДОШСАК...

Ҳур республикамиз иқтисодий томондан барқарор, демократия тараққий этган ҳуқуқий давлат сари одимламоқда. Бунинг учун таниш-билишчилик, юз-хотирликларга йўл қўймаган ҳолда ҳаётимизда рўй бераётган хатоларни очиб ташлашимиз, мавжуд камчиликларни бартараф этишимиз лозим бўлади. Албатта юртбошимиз Ислом Каримовнинг 9 октябрь куни халқ депутатлари Сирдарё вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқи бу борада бизга дастуруламал бўла олади. Юртбошимиз нутқини ойнаи жаҳон орқали кўрган, газеталар орқали танишиб ундаги ошкоралик, кескин руҳдан тўлқинланган ҳамшаҳарларимиз таҳририятимизга келиб, ўзларининг дил сўзларини баён этмоқдалар.

◎ Худойназар ҒОЙИБОВ, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Чилонзор туманидаги 1-ўрам котиби:

— Ҳозирги шароитда одамларнинг бошини қовуштириб уларга оқилона раҳбарлик қилиш муҳим ўрин тутади. Афсуски, юртимизнинг саховатли гўшаларидан бири бўлмиш Сирдарё вилоятида ижтимоий-иқтисодий соҳаларда раҳбарликнинг бўшаштириб юборилганлиги жуда ташвишли ҳолдир.

Республикамиз Президенти Ислом Каримов мазкур сессияда сўзлаган нутқларида Сирдарё вилоятида йўл қўйилган хато ва камчиликларга батафсил тўхталиб ўтдилар. Ҳақиқатан ҳам кейинги пайтларда бутун республикамиз миқёсида фермер хўжаликлари ривожланиб, гўшт билан сутнинг асосий қисмини бераётган бир вақтда вилоятда фермерлик ҳаракати умуман назоратдан четда қолган. Бу ердаги 650 фермер хўжалигидан 455 тасига 15 минг ўрнига 3 минг гектар ер ажратилгани, 200 фермерга эса умуман ер берилмаганлигини ахир қандай изоҳлаш мумкин? Шунингдек асосий даромад манбаи бўлган пахта, сут, сабзавот, узум, тухум, асал етиштириш ва давлатга сотиш режаларининг бажарилиши ҳам жуда орқада.

Жиноятчиликка қарши кураш ҳам вилоятда ёмон аҳволда. Шунга ўхшаш камчиликларни маълум даражада бошқа ерларда ҳам учратишимиз мумкин. Шунинг учун истардимки, юртбошимизнинг мазкур нутқлари билан республикамизнинг барча фуқаролари танишиб чиқса, ҳар ким у раҳбарми, оддий ходим ёки ишчими ўзига тегишли хулоса чиқариб мустақил республикамизнинг янада гуллаб-яшнаши, келажакдаги унинг равнақини ўйлаб ўз ишига ҳалол ва виждонан ёндошса. Шундагина республикамизнинг келажаги буюк бўлиб, халқи тинч ва фаровон яшайди.

◎ Бахтиёр ҒУЛОМОВ, Ўзбекистон Республикаси касаба уюшмалари федерацияси кенгаши қошидаги меҳмонхона ходими:

— Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 9 октябрь куни халқ депутатлари Сирдарё вилояти Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқларини бутун оиламиз жамулжам бўлиб катта қизиқиш билан зангори экран орқали кўрдик. Ўйлайманки, у ҳеч кимни лоқайд қолдирмайди.

Маърузанинг энг муҳим томони менимча шундан иборатки, унда ҳозирги кунда бутун республикамиз аҳлини ўйлантириб, дилини ташвишга солиб келаётган масалалар очиқ-ойдин баён этилди. Маълум бўлдики, Сирдарё вилоятида ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий аҳвол жуда танг ҳолда, раҳбар ходимлар эса камчиликлардан кўз юмиб ўтиришибди, деган ўйга боради, киши. Ахир раҳбарлар халқ билан баҳамжиҳат ишламаса, унинг ўй-ташвишларини билмаса, уларнинг муаммоларини ҳал қилмаса қуруқ савлат тўкиб юриш учун сайланмаган-ку ахир.

Юқоридагилардан ҳаммамиз тўғри хулоса чиқариб ўз иш жойимизда биргаликда республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, тинчликни барқарор қилишга интилсак, ана шундагина камчиликларимиз барҳам топиб том маънодаги озод Ўзбекистоннинг фуқароларимиз деб фахрлансак арзийди.

** Қорақалпоғистон Республикасида*

Тошкент шаҳри маданияти кунлари олдидан

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ БЎЛАДИ

КЕЧА Тошкент шаҳар ҳокимлигида Қорақалпоғистон Республикасида Тошкент шаҳри маданияти кунларига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан ташкилий комитетнинг мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисни ташкилий комитет раиси, Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков олиб борди.

Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари Ш. И. Жалилов, республика маданият ишлари бўйича вазирининг биринчи ўринбосари З. А. Ҳакимов, Ҳамза номидаги театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон халқ артисти Р. М. Ҳамидов, ташкилий комитетнинг бошқа аъзолари Қорақалпоғистон Республикасида Тошкент шаҳри маданияти кунларига кўрилаётган тайёргарликнинг бориши тўғрисида ахборот бердилар.

Мажлисда Қорақалпоғистон Республикасида Тошкент шаҳри маданияти кунларининг ўтказилиши Ўзбекистон Республикаси халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлаш, миллий маданиятларнинг бир-бирини ўзаро бойитиш жараёнини чуқурлаштириш, Тошкент шаҳри ва Қорақалпоғистон Республикаси маданияти ва санъати ютуқларини кенг тарғиб қилишга хизмат қилиши таъкидлаб ўтилди. Ташкилий комитет мажлисида тегишли хизматларга бу қардошлик ва маданият байрамига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўриш юзасидан аниқ топшириқлар берилди.

** Обуна—94*

ЖАМҒАРМАМ ҲИСОБИДАН

ШУ кунларда турли газета ва журналларга обуна давом этмоқда. Баъзилар бир йиллик обуна баҳоси фалон пул экан, деб обуна бўлиш ёки бўлмаслик борасида ҳали тўла бир хулосага келолмаётгани сир эмас.

Тўғриси, уч-тўрт йилдан буён «Тошкент оқшоми» газетаси мухлисиман. Газетадаги «Бугунги кун нафаси», «Дам олиш оқшомида», «Назокат» ва бошқа саҳифалар, «02» хабар беради», «Жиноят жазосиз қолмайди» каби туркум материаллари менга жуда-жуда ёқади. Бундан ташқари, «Ҳафталик кўрсатувлар» дастурининг ҳар жума куни газетхон қўлига тегиши оқшомхонларга катта қулайлик туғдиради. Айниқса, «Ойнаи жаҳон» орқали Мексиканинг «Бойлар ҳам йиғлайди», «Оддий Мария» каби кўп серияли бадиий фильмлари берила бошлагандан кейин ҳафталик кўрсатувлар дастурини қидирадиганлар кўпайди. Бу борада «Оқшом» ҳаммага қўл келяпти, десам адашмайман.

Мен 1994 йил учун ўз жамғармам ҳисобидан «Тошкент оқшоми» газетасига обуна бўлишга қарор қилдим.

Баъзилар талабанинг қандай жамғармаси бўлиши мумкин, деб ўйлайдилар. Уч ой бўлдики, чекишни батамом ташлаб, шахсий жамғармамга маблағ тўплаяпман. Уч ой йиғилган пулим ҳисобига, яъни 11 минг 310 сўмга «Тошкент оқшоми» газетасига ҳозирча ярим йил учун обуна бўлишдан ташқари, жамғармамда яна 30 минг сўмга яқин маблағим бор. Демак, газеталарнинг бу йилги обуна баҳосидан унчалик «қўрқмаса» ҳам бўлар экан.

Бахтиёр ХАЗРАТҚУЛОВ,
Тошкент Давлат университети журналистика факультети сиртқи бўлимининг 5-курс талабаси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИНИНГ ҚАДРЛИ МУШТАРИЙЛАРИ!

ШУ кунларда ўзингиз севган «Оқшом» газетасига 1994 йил учун обуна давом этаётганлигидан яна бир бор сизларни воқиф этмоқчимиз. Унга республикамизнинг барча вилоят ва шаҳарларидаги алоқа бўлимларида бирорта чеклашларсиз бир йўла 1994 йилга, ярим йилга ёки бир неча ойга обунани расмийлаштириш мумкин. Бинобарин кеча биз «Оқшом»нинг 1994 йилги илк обуначиси бўлмиш қаршилик бизнинг муштарийимиз Неъматжон Дўсматовнинг газетамиз хусусидаги фикрларидан сизларни хабардор қилган эдик. Мана бугун эса биз Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг 5-курс талабаси Бахтиёр Хазратқуловнинг «Оқшом» газетасига келгуси йил учун обунани расмийлаштирганлигини хабар қилдик.

«Унта бўлса ўрни бошқа» деганларидек, ҳар ким ўзи севган газета ва журналга обуна бўлиши табиий. Мана қарангки, «Оқшом»нинг қадрли муштарийлари ҳам ўз севган нашрларига обуна бўлмоқдалар. Биз уларнинг газетамизни бундай қўллаб-қувватлашидан миннатдормиз.

Гапимизни мухтасар этиб «Тошкент оқшоми» учун бир йиллик обуна баҳоси 22 минг 620 сўм, ярим йилга эса 11 минг 310 сўм, газета индекси 64690 эканлигини яна бир бор эслатиб ўтишни лозим деб топдик.

МАФТУНКОР САМО СИРЛАРИ
АЗИЗ ВА МУЪТАБАР ОНАХОН
НОТЎҒРИ ЧИҚҚАН БАШОРАТ
РЎЗҒОРИ ВА ЭГНИ БУТ

• Ҳунарлининг қўли гул

Ота-бола тунукасозлар

— ҲАМИДЖОН турдими? — Ҳамдам ака эрта саҳарлаб танга роҳат бағишловчи муздеккина сувда юз-қўлини ювар экан, ошхонада куймаланаётган турмуш ўртоғи Азиза опага юзланди.

— Яна бир оз ором олсин, дадаси, — деди мулойимлик билан ёстиқдоши.

— Кечаси билан дарс қилди, онаси. Кейин ишни қанча барвақт бошласак унуми ҳам шунча юқори бўлади.

— Қаерга бормоқчи эдинглар?

— Ҳалиги, эски маҳалламиздаги Мажид ака эсингиздами. Ана шу киши ўртанча ўғлимни уйлантирсам келинни янги уйга тушираман, деб ният қилган экан. Шунинг учун ҳовлисининг этагига икки уй, бир даҳлиз солибди. Тунов куни кўчада кўриб қолиб: «Ҳамдамжон, ёғин-сочинли кунларга қолмасдан янги уйнинг томини ёпиб берсангиз», деганди. «Сиз тунукаларни тайёрлаб қўяверинг. Насиб қилса, якшанба куни ўғлим билан бирга борамиз», деб ваъда берган эдим.

— Ундай бўлса ўғлингизни ҳозир уйғотаман, — деди Азиза опа. — Ахир ҳунарлининг қўли гул деб бежиз айтишмаган.

— Балли, онаси. Менинг ҳунаримни эгалласин деяпман-да. Ҳаётда ўзига асқотади. Кўриб турибсизку, тунукачиликни ўрганиб бошқалардан кам бўлдиммми?! Шукр, одамлар орасида ўзимга яраша обрўйим, ҳурматим бор. Ўргангани ўзига фойда. Мана, ҳамкасбим, Сергели туманида истиқомат қилувчи Тўхтамурод аканинг икки фарзанди институтда таълим олаётган бўлишига қарамай отасидан тунукачиликнинг сир-асрорларини ўрганишяпти. Ёки бўлмаса чилонзорлик Сиддиқхўжа ака Қамбаровнинг оиласини олайлик, 6 нафар ўғли турли касбда меҳнат қилишса-да, ота касбини пухта эгаллашган. Яна бир томони, тунукачилик қилиш ҳар кимнинг қўлидан келавермайди. Бунга ҳам уқув, қунт, сабр-тоқат керак. Менимча, Ҳамиджоннинг ҳам қўли келиб қолди...

Юнусобод даҳасининг 15-мавзесидаги кўп қаватли уйлардан бирида бундай суҳбатларнинг кўплаб гувоҳи бўлиш мумкин. Ҳамдам ака Йўлдошев ўғлини ҳам ўзига ўхшаб ҳалол меҳнати билан пул топишга ўргатяпти.

— Қайси тунукани қайси мих билан, қандай қоқиш кераклигини, тарновни қандай ўрнатиш лозимлигини эринмай тушунтираман, — деди у биз билан суҳбатда. — Ҳозир тунукачиликка анча қўли келиб қолди. Ўзим ҳам 16 ёшимда Юсуп Комилов ва Сиддиқхўжа Қамбаров сингари таниқли тунукачиларга шогирд тушганман. Бу машаққатли ва шарафли касбнинг ўзига хос томонлари, ҳаётнинг пасту баландини шулардан ўргандим. Менимча, тунукачиликка ихлос қўйиб чакки қилмадим. Топиш-тутушим яхши. Ҳеч кимдан камчилигимиз йўқ. Ҳалол меҳнатинг орқали рўзғоринг ва эгнинг бут бўлиб, оиланг аҳил, тинч бўлишидан ҳам ортиқ бахт бормикин, бу дунёда!

— Асосан якшанба кунлари дадам билан янги қурилаётган иморатларнинг томини ёпишга чиқамиз, — дейди Ҳамдам аканинг ўғли, Тошкент Давлат техника университетининг 1-курс талабаси Ҳамиджон. — Ҳолбуки, тирикчиликнинг айби йўқ, деб бежиз айтишмайди. Мен бу билан ҳам ўзимни, ҳам оиламизни моддий томондан таъминлайман, ҳам ҳунар ўрганаман. Ўзим каби олий ўқув юртларида таҳсил олаётган талабаларга билим олиш билан чегараланиб қолмай бирор ҳунарнинг эгаси бўлишни маслаҳат берардим. Зеро, ҳунар ўрганганингиз ўзингизга фойда.

Исмоил ЗОИРОВ.

• Улуғбек осмони

Самарқанд расадхонасидаги нодир қурилма

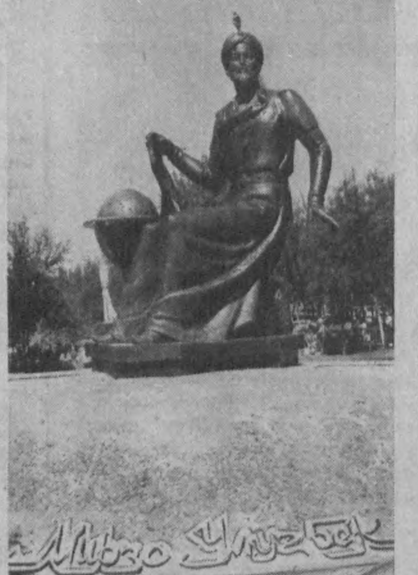

МАФТУНКОР само инсониятни ўзига жалб қилгани каби одамзод ҳам унинг сиру синоатларидан бохабар бўлмоқ истагида бетиним унга интилади. Осмону фалакдаги ёриткичлар ўрнини аниқлаш ана шундай истаклардан биридир.

Милоднинг II асрида яшаган александриялик Клавдий Птолемейнинг «Ал-Мажистий» асарида илк бор самодаги юлдузларнинг ўрнини аниқлашга ёрдам берувчи астрономик асбоб квадрант (лотин тилида квадрант — айлана ёйининг тўртдан бир бўлаги дегани) ҳақида маълумот келтирилган. Кейинчалик Шарқда бундай қурилмалар такомил этган ва жуда кенг тарқалган. Уларнинг хилма-хил турлари мавжуд бўлган. Ёзма манбаларда синус квадратлар ҳақидаги дастлабки маълумот Муҳаммад ибн Мусо ал-Хоразмийнинг (1780—1850) «Устурлобдан фойдаланиш китоби»да, альмукантарат — квадрантлар ҳақидаги илк маълумот Абул-Ҳасан Али ибн Юнис ас-Садафининг (950—1009) «Ал-Ҳакимнинг катта зичи» асарида учрайди. Абу Райҳон Берунийнинг «Юлдузлар илми», «Масъуд қонуни», «Геодезия» каби асарларида ҳам бу қурилма турлари ҳақида ҳикоя қилинган.

Шарқшунос олимлардан А. Аҳмедов ва Р. Жалилованинг «XIII асрга оид Ўрта Осиёдаги Астрономик рисола» деб номланган мақоласида XIII асрнинг биринчи ярмида яшаган ва Жалол ал-Бухорий номи билан маълум бўлган Аҳмад ибн Муҳаммад ибн Аҳмаднинг «Китоб дар илм ал-Ҳайъа» («Астрономия ҳақида китоб») асарида Птолемей квадрантига нисбатан анча мукаммаллашган, қўлда кўтариб юриб фойдаланиш мумкин бўлган қурилманинг баёни келтирилган.

Абу Райҳон Беруний ўзининг «Масъуд қонуни» асарида кўплаб олимлар бундай қурилма ўлчамларини катталаштириб, катта девор услубида бунёд эта бошлайди. Бундай деворий квадрантлар билан ишлаш йўллари ҳам хилма-хилдир деб таъкидлайди.

Насир ад-Дин ат-Тусий (XIII аср) раҳбарлик қилган Мароға расадхонасининг квадранти ҳам ана шундай, катта деворий квадрант эди. Расадхона ходими Муваййид д-Дин ал-Ўрданинг Мароға квадрантига бағишланган асарида берган тафсилига кўра, расадхона бош қурилмасининг астрономик асбоби деворий квадрант бўлиб, у меридиан текислигига параллел қилиб, ғиштдан бунёд этилган бир девор эди. Унинг узунлиги ва баландлиги 6 тирсак (3 метрга яқин), кенглиги 0,5 тирсак эди. Бу деворга, ҳар бирининг узунлиги 5 тирсакдан бироз каттароқ бўлган иккита силлиқ, узун ёғоч тахталар бир-бирига перпендикуляр қилиб маҳкам ўрнатилган. Бу узун, тор юзали тахталарнинг учлари квадрант ёй бўлагини ифодаловчи ёғоч ёй билан бирлаштирилган. Квадрант ёйи юзаси бир бармоқ қалинлигидаги мис қобиғ билан қопланган. Ўз навбатида квадрант алидадага (араб тилида алидада — чизғич дегани) эга бўлиб, унинг қуйи тарафига узуксимон ҳалқа юзага тик қилиб ўрнатилган. Шундай ҳалқа квадрантнинг юқори жанубий бурчагида ҳам бўлган.

Мирзо Улуғбек бунёд қилган Самарқанд расадхонаси ва унинг бош қурилмаси — қўшалоқ квадрант деб номланган астрономик асбоб тарихда ноёб ихтиро бўлиб қолди. Чунки бундай асбоб ўтмишда ҳам, ундан кейин ҳам бўлмаган.

Улуғбекни бундай қурилма яратишга нима мажбур қилган? Гап шундаки, фалак тилсимларига назарини қаратган Улуғбекни илмий изланишлари йўлида бир нечта муаммо ечими долзарб бўлиб қолади. Самодаги ёриткичларни кузатиш натижалари билан, уларнинг маълум зичларидаги ифодалари ўртасидаги тафовутлар ва бу келишмовчиликларни бартараф қилиш учун аввалги ёритқичларни кузатув қурилмаларидан қувватлироқ янги астрономик асбоб зарур эди. Абу Маҳмуд ал-Хўжандийнинг 993—994-йилларда ихтиро этган «Фахрий секстанти» (секстант — айлана ёйининг олтидан бир бўлаги дегани) Улуғбек қўйган вазифани ҳал қилишга тўғри келмасди. Чунки, «Фахрий секстанти» қуёшни кузатишга мўлжалланган. Улуғбек эса нафақат қуёш, балки Ой, сайёралар, юлдузларни ҳам кузатиб, улар ўрнини катта аниқлик билан аниқлашни мўлжалларди. Қолаверса, Самарқандда «Фахрий секстанти» ёрдамида ҳатто қуёшни ҳам кузатиб бўлмасди. Сабаби «Фахрий секстанти» ўрнатилган, ҳозирги Теҳрон шаҳри яқинидаги Таборак тоғида жойлашган қадимги Рей шаҳрининг кенг оммаси ал-Хўжандий ҳисобларига кўра 35 градусу 35 дақиқа бўлган. Бундай кенгликка эга жойда Қуёш баландлигини аниқлаш учун секстант ёйининг 59 градус 05 дақиқа бўлиши етарли. Бу миқдор секстант — 60 градусдан кичикдир. Самарқанд расадхонасининг кенгламаси Улуғбек ҳисобларига кўра 39 градус 37 дақиқа 25 сония ёй бўлаги миқдорини билдирган. Бундай қийматга эга бўлган кенгликда қуёшнинг уфқдан баландлигини аниқлаш учун, кузатув қурилмасининг ёйи 63 градус бўлиши зарур. Ваҳоланки, бундай ёй бўлаги секстант 60 градусдан ортиқдир. Шу сабабли ҳам Самарқандда ал-Хўжандий қурилмаси бўлмиш Фахрий секстантидан бевосита фойдаланишни имкони йўқ эди. Ана шу вазиятда Мирзо Улуғбек, келажакда илм-фан тараққиётига катта таъсир этувчи мутлақо янги астрономик қурилма бунёд этишга аҳд қилади ва уни амалда ижро этади.

Жаҳон фалакиёт илми тарихида унгача ва ундан кейин ҳам бундай астрономик асбоб бўлмаган. У ўзигача бўлган ютуқларни ўзида мужассам этган. Улуғбекда бундай ноёб қурилмани қуриш учун маблағ, имконият ва иқтидор ҳам етарли эди.

Самарқанд шаҳрининг чеккасида, Кўҳак тоғи этагида барпо этилган нодир расадхонанинг бу улкан радиуси 40,2 метр бўлган қўш квадранти тоғ қоялари бағрида ҳосил қилинган ҳандақда, ана шу жойдан ўтган осмон меридиани бўйича ниҳоятда аниқ жойлаштирилган. Қурилманинг иккита параллел жойлашган квадрант ёйлари асоси пишиқ ғиштдан қурилган бўлиб, уларнинг юзасига мармар тахтачалар ётқизилган. Мармар тахтачалар қиёсидаги ҳандақ кенглиги 2,5 метр. Қўш квадрант ёйлари оралиқлари, улар билан ҳандақ чеккаси оралиқларида ғиштдан ясалган пиллапоялар мавжуд. Ёйлар ўртасида жойлашган пиллапоялар, ҳандақ деворларига ёндош пиллапояларга нисбатан пастроқ жойлашган. Қурилманинг ҳар бир ёйи юзаси бир-бирига зич қилиб уланган, узунлиги ўртача 0 сантиметр, кенглиги 29 сантиметр, қалинлиги 10—20 сантиметр бўлган 30 та мармар тахтачалар билан қопланган ва уларни юза тарафи радиуси 40,2 метр бўлган айлана ҳосил қилувчи қияликда силлиқланган. Иккала ёй юзасида мос равишда кенглиги 30 миллиметр, чуқурлиги 15 миллиметр бўлган ингичка тарновлар жой олган. Бу ингичка тарновларга сариқ мис пластинкалар маҳкамлаб жойлаштирилган. Дастлабки сайқаллаш ишлари берилгач, уларга ўлчов меъёри чизиқлари белги сифатида туширилган. Ёйдаги ҳар бир градус араб ҳарфлари шаклида, абжад усулида мармар тахтачаларда ифодаланган бўлиб, ҳар бир градус чизиқлари оралиғи 70,2 сантиметрга тенг.

Қурилманинг ҳар бир ёйи 0 билан 90 градус оралиғида, ҳар бир даража бўлаги бир градусга тенг ҳолда даражаларга бўлинган. Ўз навбатида даража миқдорларининг ўсиш тартиби ёйининг юқори қисмидан пастки тарафига йўналганлиги, ҳисоб боши 0 нуқта квадрант ёйининг энг баланд жойида жойлашганлигини таъкидлайди. Қўш квадрант ёйлари расадхона биносини ичида жойлашган бўлиб, бинонинг жанубий девори юқорисида қурилма меридиани йўналишида туйнук жойлашган. Деворнинг шу жойидаги қалинлиги осмоннинг 10 градусли қисмини кузатиш имконини бермаган. Шунинг учун ҳам қўш квадрант ёйининг кузатишда иштирок этмайдиган 10 градусли ёй бўлаги, яъни 80 дан 90 градусгача бўлган оралиқ даража бўлаклари билан белгиланмаган.

Расадхонанинг бу улкан қурилмасида кузатиш олиб борилаётган жараёнда ғилдираклари квадрант ёй тарновлари бўйлаб ҳаракат қилувчи, марказида қурилма меридиани ўтадиган туйнукча жойлашган, махсус ёрдамчи восита олдида жой олган. Самони кузатувчи мутафаккир нигоҳи ана шу воситадаги ва бино юқорисидаги туйнуклар орқали ёриткичга қадалганда, ёй тарновлари бўйлаб ҳаракат қилаётган восита тўхтатилган. Сўнгра ёрдамчи восита тўхтаган жойда, унинг кўрсаткичлари, бир ёриткичнинг иккала ёй даражалари бўйича кўрсатган даража миқдори аниқланган. Айни дақиқада қўш квадрантга хос бу хусусият миқдорнинг катта аниқлигини таъминлаган.

Расадхонада, қоронғу хона хусусиятидан фойдаланиб, яъни бино юқорисидаги ва ёрдамчи воситадаги туйнуклардан ўтган қуёш акси иштирокида қўшалоқ квадрант ёрдамида қуёшнинг уфқдан баландлигини аниқлаш имкони мавжуд бўлган. Натижада қўш квадрант туну кун фалакшунослар хизматида бўлган. Бу жиҳатдан у ўз даври ва келажак учун ҳам ўта даражада нодир ва ягона эди.

Саидбахром АЗИЗОВ,
фалакшунос.

• Ибратли ҳикоятлар

СОҲИБҚИРОН АМИР ТЕМУР ДЕЙДИКИ...

ПИРУ комил шайх Баҳоуддин Нақшбанднинг: «Кам егин, кам ухла, кам гапир» деган панду насиҳатларига амал қилдим. Аркону давлатга, барча мулозимларга ҳам айтар сўзим шу бўлди: «Кам енглар — очарчилик кўрмасдан бой-бадавлат яшайсизлар, кам ухланглар — мукаммалликка эришасизлар, кам гапиринглар — доно бўласизлар».

* * *

ЎҒИЛЛАРИМ, набираларим ва яқинларимни уйлантирмоқ ташвишида келин изламоққа эътибор бердим. Бу ишни давлат юмушлари билан тенг кўрдим. Келин бўлмишнинг насл-насабини, етти пуштини суриштирдим. Хос одамлар орқали соғлиқ-саломатлигини, жисмонан камолатини аниқладим. Келин бўлмиш насли-насаби, одоб-ахлоқи, соғлом ва бақувватлиги билан барча қусурлардан ҳоли бўлсагина эл-юртга катта тўй-томоша бериб, келин туширдим.

* * *

ҲАР кимдан кенгаш олдим, ҳар кимдан фикр ўргандим: қайси бири фойдалироқ бўлса, уни кўнгил ҳазинасида сақлаб, ишлата билдим.

* * *

МЕН ҳаётим мобайнида беш нарсага қатъий эътиқод қўйдим ва ҳамишалиг уларга амал қилдим. Улар ушбулардир:

ОЛЛОҲ — ул ҳар нарсага қодир куч, сидқидилдан сиғинсанг истаган муроду мақсадингга етказади.

* * *

ТАФАККУР — фикрлаш ва мушоҳада қобилияти, қувваи ҳафизаси кучли инсон ҳар қандай мушкулу мушкулотни осон қилиш йўлини топа олади.

* * *

ҚИЛИЧ — ул йигитнинг йўлдоши, эл-юрт осойишталигининг посбони, ҳар қандай душманни маҳв этиш қуроли, анинг қудрати ила динсизларни динга солмоқ мумкин.

* * *

ИМОН — ул инсонни барча жонлилардан фарқлантириб турғувчи хусусиятдир. Имонли одам хиёнат қилмайди, қариндош-уруғлари, элу халқнинг ор-номусини ҳимоя қилади. Ҳалоллик ва покликни фазилат билади.

* * *

КИТОБ (битик) — барча бунёдкорлик, яратувчанлик ва ақл-идрокнинг, илму донишнинг асосидир, ҳаётни ўргатувчи мураббийдир.

• Пиру бадавлатларимиз

ҲАВАС ҚИЛСА АРЗИЙДИ

ХАЙРИНИСО ая байрамларни яхши кўради. Чунки байрам кунлари ҳамма йиғилишиб, дийдор кўришишади. Катта дастурхон атрофи фарзандлари, келинларию набираларига тўлади. Беихтиёр шундай дамларда раҳматли умр йўлдошининг ёнида ўтириб, секингина имлаб «Қара, онаси» дея фахрланиб қўйиши кўз олдига келади.

Карим отанинг қувончи ҳам, бахтию тахти ҳам шу фарзандлари эди. Унинг ёшлик йиллари анча қийин даврларга тўғри келган. Улуғ Ватан урушига ўз ихтиёри билан бориб жангу жадаллар, суронли йилларнинг оғир машаққатларини ўз бошидан кечирган. Карим ота Икромов ўша йиллари қуролдош дўстлари билан бирга келажак авлоднинг тинч, осуда ҳаётини орзу қилишган. Бироқ кўпгина дўстларига ғалаба кунларини кўриш насиб этмади. Не-не алп қоматли, Рустаму достондек йигитлар минг афсуски, шаҳид кетишди. Карим ота ўзига насиб этган тинч давр, қўша-қўша фарзандларининг шукронасини қилиб яшади. У ўзи орзу қилиб, етолмаган умидларни фарзандлар камолида кўришни истарди. Шунинг учун ҳам болаларига тўғри тарбия бера олди. Уларга билим олишни, илмли инсон сира кам бўлмаслигини уқтирди. Шу билан бирга бола тарбиясини ҳам унутмади. Бунда албатта умр йўлдоши Хайринисо опанинг хизматлари катта эканлигига тан берарди. Чунки Меҳнат ва уруш фахрийси Карим ота Икромов Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг Тошкент бўлимида назорат ишлари бўйича масъул вазифаларда ишлаганди.

Ишдан ҳориб, чарчаб қайтган ота уйга келганда хотинининг, фарзандларининг унга нисбатан ҳурмати, меҳрибонлигидан боши кўкка етар, бутун чарчоқлари чиқиб кетарди. Ота дуосини, она ўгитини қулоққа олган фарзандлар кам бўлишмади. Катта ўғил Раҳимжон Ирригация илмий-текшириш институтида лаборатория мудири, техника фанлари номзоди, Қутбиниса Қодирбекова Тошкент Давлат техника университетида самолётсозлик кафедраси доценти, Музаффар Тошкент ҳаво йўллари ходими, Дилмурод — давлат назорати комитетида бош назоратчи, Абдураим ва Назминиса ўқитувчи, кенжа ўғил Абдумуслим муҳандис, «Ўзбексаёҳат»да масъул ходим бўлиб ишлашади.

— Беш қўл баробар бўлмаганидек, фарзандлар ҳам ҳар хил бўлади, — дейди Хайринисо ая, — шунинг учун уларнинг феъл-атворига қараб муомала қилиш керак. Кўпинча мендан ҳамма фарзандларингиз ўқимишли, одобли, уларга қандай тарбия бергансиз, деб сўраб қолишади. Авваламбор ҳар кимнинг ўзида бўлиши керак. Ота-онанинг вазифаси уларни тўғри йўлга сола билишда. Ахир фарзанд келажак меваси-ку. Мен ҳозир фарзандларимнинг камолини, бир-биридан ширин-шакар набираларимни кўриб, биз умримизни зое кетказмаганлигимиздан хурсанд бўламан.

Ҳамза тумани, Мусаффо кўчасида истиқомат қилувчи Хайринисо ая Икромова фарзандларига маслаҳатгўй, уларнинг ҳаётда ўз ўринларини эгаллашларида ҳамиша кўмакдош. Маҳалла аҳли ҳам бу хонадон соҳибасини азиз ва муътабар онахон сифатида эъзозлашади, ҳурматини жойига қўйишади. Дарҳақиқат, бу оилага ҳамманинг ҳаваси келади.

Мая ОБИДОВА.

Ҳозирги кунда ҳаваскор санъаткорларнинг ҳар бир чиқишини томошабинлар олқиш билан кутиб олишяпти..

СУРАТДА: навбатдаги саҳна асарини ижро этиш учун тайёргарлик кўрилаётган пайт акс эттирилган.

Равиль Альбеков сурати.

• Бу — қизиқ

ВЕРГУЛНИ тиниш белгиси сифатида қўллашни XV аср охири, XVI аср бошларида Венеция матбаачиси Альдо Мунуцц киритган.

* * *

ВЕРГУЛ ва нуқтани 1617 йилда Шотландия математиги Д. Непер (1550—1617) қўллаган.

* * *

ДАРАЖА тушунчаси қадимги замонда квадратнинг юзи ва кубнинг ҳажмини излаш муносабати билан пайдо бўлган. Шунга кўра иккинчи ва учинчи даражани «квадрат» ва «куб» деб аталган. Кейинчалик юқори даражаларни белгилаш учун «биквадрат» (тўртинчи), «кубоквадрат» (бешинчи) қўлланган.

* * *

ДАРАЖАЛАРНИНГ ҳозирги номларини голланд математиги С. Стевин киритган. У илдизнинг даражаларини каср кўрсаткичлари шаклида ёзган. Эндиликда илдиз икки хил белгиланади, яъни радикал (илдиз) белгиси ва каср кўрсаткич белгиси.

* * *

МАНФИЙ даража кўрсаткичларни инглиз математиги Д. Валлис қўллаган.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

• Маданият масканларида

КУЙЛА ТАНБУР, ДУТОРИМ

МИРОБОД туманидаги Фурқат номли маданият ва истироҳат боғида «Куйла танбур, дуторим» деб номланган ўзбек халқ чолғу асбоблари ижросидаги катта концерт дастури намойиш этилди. Мухлислар бу оқшом ўзбек куй ва классик қўшиқларини мириқиб тингладилар. Асрлар оша тингловчилар қалбига ҳаяжон солиб келаётган, мусиқа ва қўшиқлар замирида ота-боболаримиз орзу умидлари, қалб туғёнлари жо бўлган бу кўҳна наволар барчада катта қизиқиш уйғотди. Концертда иштирок этган Миробод тумани маданият уйининг Обид Расулов раҳбарлигидаги ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли, Чилонзор тумани Нодирабегим маданият уйининг Исроил Орипов раҳбарлигидаги халқ чолғу асбоблари жамоаларининг ижролари олқишлар билан кутиб олинди.

КИТОБ — ҲАЁТ КЎЗГУСИ

«БОҒИ ЭРАМ» маданият ва истироҳат боғида «Китоб ва ҳаёт» деб номланган байрам ўтказилди. Сайилга таклиф этилган нашриётлар бугунги кунда босмадан чиқарилаётган янги китобларининг кўргазмасини ташкил этдилар. Китоб дўконларининг савдолари ҳам китобхонлар билан гавжум ўтди. Шунингдек, сайилда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг бир гуруҳ ижодкорлари иштирок этдилар. Улар томонидан янги ёзилган асарларга, таржима асарларига тўхталиб ўтилди. Шоирлар Ватан, Истиқлол ва Мустақиллик ҳақида битилган янги намуналардан ўқиб бердилар. Сайилга шаҳримиздаги маданият уйлари бадиий ҳаваскорлари ўзларининг концерт дастурлари билан янада файз бағишладилар.

Сирожиддин САЛОҲИДДИНОВ.

• Наботот оламида

ЎЗИ ФОЙДАЛИ, ПОЯСИ ЗАҲАРЛИ

БУНДАН 200 йил муқаддам помидорни еб бўлмайдиган нарса деб ҳисоблашарди. 1774 йилда Данияда чиққан «Боғдорчилик бўйича қўлланма» деган китобда «...меваси ниҳоятда зарарли, чунки уни еган одам жинни бўлиб қолади» деб ёзилган.

Америка Қўшма Штатларининг бўлғуси биринчи Президенти Жорж Вашингтонга кунлардан бирида ҳиди иштаҳани қитиқлайдиган помидорлар солинган овқат келтиришади. Жорж Вашингтонга помидор бериб уни заҳарламоқчи бўлишаётганини билмайди. Бу воқеа 1776 йилда Англиянинг шимолий колонияси озодлик ва мустақиллик учун курашаётганида бўлиб ўтади. Ўшанда мустамлакачиларнинг бош қўмондони Вашингтон эди. Унинг ошпази Жеймс Бейли лашкарин[и] саркардасиз қолдириш учун уни ўлдирмоқчи бўлди. У шундай ажойиб «қурол»ни қўллаган бўлса ҳам нияти амалга ошмай қолди.

Кўм-кўк барглари чиройли бўлиб, аррасимон кесилган, қип-қизил, юмшоқ меваси бор ўсимликни португалияликлар XVI аср бошларидаёқ Европага олиб келган эдилар. Помидор ўз ватанида — ҳозирги Мексика ҳудудида ҳиндилар тилида «томате», яъни «йирик мева» деб аталарди. Унинг ҳозирги томат номи ҳам ўшандан келиб чиққан. Гарчи томатлар кўҳна аҳолига маълум бўлса-да, лекин уни заҳарли деб овқатга ишлатмас эди.

Хўш, помидор деган иккинчи ном қаердан пайдо бўлди? Буни қарангки, помидорнинг ранги сариқ бўлгани учун кўпчилик мамлакатларда уни «олтин олма» дейишаркан. Бу сўз италияликлар тилида «помидоро» сифатида жаранглайди. Гарчи помидор Европа бўйлаб тезлик билан тарқалган бўлса-да, бироқ у дераза токчаларига чирой бериб туриш учун безак сифатида қўйилди, боғларга экилди.

Россияда помидор ёвқарашлик билан кутиб олинди. У бу ерда XVIII асрнинг иккинчи ярмида пайдо бўлганда уни нафрат билан «[...] турган мева» деб аташди. Лекин аста-секин помидор овқатга ишлатила бошланди ва бора-бора халққа маъқул бўлиб қолди.

Хўш, помидорнинг нимаси фойдали? Унда қанд, олма, лимон кислоталари, азотсимон моддалар бор. Дармондориси кўплиги жиҳатидан апельсин, ҳатто лимондан қолишмайди. Темир тузлари кўплигидан камқонликда шифобахш, зеро бу тузлар гўшт маҳсулотлари, сутдагидан кўп. Янги узилган помидор юрак қон-томир фаолиятига ижобий таъсир кўрсатади. Меъда шираси ажралишини ва ичак ишини яхшилайди.

Помидорнинг заҳарли эканлиги ҳақидаги гап-сўзлар ҳам рост. Лекин унинг ўзи эмас, ўсимлиги, яъ[ни] барглари, пояси заҳарли. Буни боғбонлар билишади. Шунинг учун ҳам уни юлиб, бўтқа тайёрлаб, қурт-қумурсқаларни ўлдириш учун сепишади.

Мурод РАҲИМОВ.

* *Фанимиз фидойилари*

ЙИЛЛАР ҒУБОРИНИ АРТИБ

МАЛИК МУРОДОВ билан дастурхон устида танишганмиз. Раҳматли шоир Робиддин Исҳоқов тўладан келган, юзлари ширмой нонга ўхшаган киши билан таништирди.

— Танишинг, филология фанлари доктори Малик Муродов.

Мен у кишининг қўлини астойдил қисдим. Малик ака қувончдан ўзини босолмас, дам-бадам Олий Аттестация Комиссиясидан шу бугун олган докторлик гувоҳномасини силаб-сийпар, ора-сира ўпиб ҳам қўярди. Гувоҳномани кўриб, рости у кишига ҳавасим келди.

— Қирқ йиллик умримнинг мазмуни, — деди Малик ака гувоҳномани чўнтагига солар экан.

Шунга ҳам 20 йил бўлибди. 20 йилда туғилган бола улғайиб, йигит бўлади. Йигирма йилда Малик Муродов нима билан банд бўлди? Фан доктори бўлдим — мақсадга етдим деб юравердими? Асло ундай эмас. Малик Муродов тинч ўтирадиганлар тоифасидан эмас.

...Бир куни Малик ака жуда зарур бўлиб қолди. Уйга қўнғироқ қилсам рафиқаси:

— Экспедицияга кетган эдилар, — деди.

— Қанақа экспедиция? Нега менга айтмадилар? — дедим ҳайрон қолиб.

Ичимда «Бу одамми, инс-жинсми? Ўтган куни шу ерда юрган эди. Бугун Қаршида эмиш», деб ўйладим.

— Амир Темур экспедицияси. Малик акангиз бошлиқ, — деди кеннойи. — Бир ойда келиб қолишар.

Ана холос, бу экспедиция ҳам қўлдан кетди. Тўғри-да домланинг кўнгли бўш, харидорлар эса кўп... «Туркистон» газетасида деярли ҳар икки кунда экспедициянинг бориши ҳақида ахборотлар, суратлар чиқиб турибди. Уни кўрган сари бир дардим минг бўлади.

Бир куни эрталаб Малик Муродов ҳовлиқиб кириб келди.

— Эшикни ёпинг, гап бор, — деди у қувлик билан. — Зўр материаллар бор. Бўлақолинг, қоғозқаламни тайёрланг.

Шу куни алла-паллагача суҳбатлашдик. «Оқшом» саҳифаларида бир бетлик суҳбатимиз суратлари билан эълон қилинди.

— «Оқшом»ни яхши кўраман, — деди Малик ака хайрлашаётиб. — Билсангиз шу газета мени эл-юртга танитди. Камтарона меҳнатимни юзага чиқарди. Шунинг учун ҳам тўғри шу ерга келдим.

Малик ака бу гапларни кўп марта исботладилар. Қачон бирон нарса буюрадиган бўлсак, кўнглимиздагидан ҳам аъло қилиб бажарадилар.

— Алоҳида муҳаббат билан ёздим, — дейдилар ҳар гал.

Амир Темур экспедициясидан домла олиб қайтган материаллар шунақа кўпки, ҳали-вери уларни тартибга солиб, қоғозга тушириб, оққа кўчириб улгуриб бўлмаса керак. Айниқса, у кишининг Тошқўрғонга — Амир Темур ғорига киргандаги вужудини қоплаган ҳисҳаяжонни ифода қилиб бериш жуда қийин. Қулоқ беринг, ушбу ҳикоянинг бир шингилига...

...Биз Тошқўрғонга етиб келдик. Уч тарафимиз тоғ. Ўртада ям-яшил водий. Қизил сув дарёси. Теваракда қандайдир бир руҳ бор. Салобатли, айни чоғда сергаклантирадиган руҳ бор. Наҳотки, ҳазрати Соҳибқирон шу ерда макон тутган деймам ўзимга. Эй бандаи ожиз, оёғинг остига боқ, Амир Темур ҳазратларининг излари бор, деб ҳар лаҳза такрорлайман. Назаримда қоронғуликдан жаҳонгир от ўйнатиб чиқиб келаётгандек. Вужудимни бир нима қамраб олди. Аъзойи баданим жимирлайди. Худди ўзимни шу ерларда яшаётган аскардек ҳис қилардим. Бир мен эмас, экспедициянинг бошқа аъзолари ҳам қотиб қолган эди. Айримларининг ҳатто кўзларида ёш ҳам бор эди.

Алқисса, шу ерда ажойиботларни кўриб ҳайрон қолдим. Жаҳонгир ҳазратлари 50-60 метрлик арқонни қояга осиб, шундан йигитларни тепага кўтарилишини буюрар экан. Икки қоя ўртасига йўғон арқондан йўл — дор тутиб, ўтказдирар экан.

Қалъаи Шеронга — чинакам ҳарбий шаҳарчага минг азоб билан чиқдик. Ғорга кирдигу, нега бу ер Шерлар қалъаси деб аталишини тушундик. Бу жойларга шерюраклар чиқмаса унча-мунча одам журъат қилмайди. Қалъаи Шерон чинакам ҳарбий шаҳарча экан. Кираверишда таблахона. Нарироқда тош супалар. Ниҳоятда кенг сатҳ. Айтишларича бу ерда Амир Темур ўз лашкарларига ҳарб илмидан сабоқ берган экан.

Шуйтиб десангиз Китобга бордик. Деҳқонободга ўтдик. Амир Темур дам олган Мингчинорда, Булоқбошида бўлдик. Ургутдан Самарқанд сари юрдик.

Сафаримиз давомида Амир Темур қурдирган сардоба, ҳаммом, масжиду мадрасаларни кўрдик. Ҳали бизнинг назаримиз тушмаган бинолар жуда кўп экан. Йўлларда Совуқбулоқ, Қўтирбулоқ, Чиллабулоқ сингари Соҳибқирон сув ичган булоқларни кўрдик. Улар юзлаб десам янглишмайман. Қани энди уларнинг кўзлари баралла очилсаю халққа хизмат қилса! Қани энди умрим бўйи муқаддас жойларни супуриб, сажда қилиб ўтсам...

...Чиндан ҳам Малик ака йиллар ғуборини артиб минглаб халқ қўшиқларини, удумларимизни, расмрусумларимизни ярқ этиб кўзимизга кўрсатиб қўйган аҳли илмлардан. Ўша қўшиғу эртакларнинг деярли барчаси «Оқшом» саҳифаларида чоп этилган. Ҳозир Малик Муродов Тошкент шаҳри эртакларини ёзиб олиш ташвиши билан банд. Бу сир эди-ю, майли...

Малик Муродовни яна икки ойга йўқотиб қўйдим. Маълум бўлишича «Буюк ипак йўли — мулоқот йўли» халқаро илмий экспедициясида қатнашаётган экан. Яна ўшандай кутилмаганда ташриф, қўлтиғида катта папка.

— Эшикни ёпинг, гап бор, — дедилар. Сўнгра стол устига материалларни ёйиб ташладилар. Мен бўлсам шунча бойликка ҳайрат билан тикиламан. Буюк ипак йўли нималигини шу суҳбатдан кейин аниқ тасаввур этдим. Айниқса Малик аканинг Қўқондаги воқеа хусусидаги ҳикояси менга қаттиқ таъсир қилди...

...Маълум бўлишича афғонистонлик Шермуҳаммад Ховар аслан ўзбекистонлик экан. То Қўқонга яқинлашмагунча ҳеч ким билан гаплашмабди. Қўқонга кираверишда Малик акага мурожаат қилибди: «Оғойи Абдулмалик, рози бўлсангиз икковимиз бир савоб ишни амалга оширсак», «Қандай юмуш экан?», — сўрабди Малик ака. «Қўқонга келганимизда волидаи мукаррамамга берган ваъдамни бажаришимга кўмаклашасиз», дебди Ховар. Кейин юрагини очибди: «Мен асли қўқонликман. 30-йилларда Афғонистонга ўтиб кетганмиз. Отам ўша ерда вафот этдилар. Онам борлар. Шу кишининг бир топшириғи бор. Қўқонга кира олсанг Ғишткўприкни топгин. Кўприкдан 30-40 метр чамаси нарида уйимиз бор. Балки бувинг ҳаётдир. Уйни, онамни зиёрат қилиб, бир кафт тупроғидан олиб келгин. Бу муқаддас ўтинчни адо қилмасдан Афғонистонга боролмайман».

Малик ака билан Шермуҳаммад ҳовлини топишибди. У ерда тамом бошқа одамлар яшашар экан. Шермуҳаммад шу ердан ўтганларга икки калима қуръон бағишлабди. Сўнг ҳовли тупроғидан бир сиқим олиб, чўнтагига солиб қўйибди. Одамлар уларни то Ғишткўприккача кузатиб қўйишибди. Хайрлашаётган чоғи Шермуҳаммад Малик акага дебди: «Оғой Абдулмалик, сиз билан қиёматлик оға-ини бўлдик. Бизнинг жисмимиз афғонда бўлгани билан қалбимиз юртимизда. Ҳамиша шу азиз ўлканинг бахт-саодатини тилаб яшаймиз...»

Бундан ташқари кореялик, хитойлик, канадалик, Европанинг таниқли олимлари билан бўлган учрашувлар ҳақидаги ҳикоялар шундоққина қулоғим остида турибди. Уларнинг айримлари газеталарда чоп этилган. Қолганларига теша тегмаган. Олим олдида қарздорман. Бунинг устига Буюк ипак йўли ҳақидаги мавзу абадийдир.

Малик Муродов деганда назаримда халқ оғзаки ижоди тилсимотлари сақланаётган хазиналар эшиги сеҳрланиб шарақлаб очилиб кетадигандек туюлади. Сабаби фольклоршунослар орасида ўзига хос ўрни, меҳнати бўлган Малик аканинг шунга лойиқ қудрати бор. Малик ака ёзган китоблар бир жойга йиғилса бир жавонни тўлдиради. У босиб ўтган йўлларни бирбирига уласа, ер шарига камар бўлгудек. «Оқшом»га бўлган муҳаббатини ёзса каттакон китоб дунёга келса ажаб эмас.

Тошкент Давлат маданият институтининг кафедра мудири, профессор Малик Муродов бугун 60 га кирибди. Лекин эртага яна шубҳасиз «йўқолиб» қолади. Уни ё Туркиядан (икки марта бориб келганини айтмай қўя қолай), ё республикамизнинг бирон-бир шаҳар, қишлоғидан топасиз.

Темур УБАЙДУЛЛО.

* *Ғазалхонлик*

СЕН ВА МЕН

Боғаро, эй дилрабо, гул маҳлиқолар бирла сен,
Ой юзинг, шаҳло кўзингга мубталолар бирла мен.
Сочи сунбул, тенги йўқ, қоши қаролар бирла сен,
Кипригинг ўқи билан, кўкси яролар бирла мен.
Бир вафога юз жафо, нозик адолар бирла сен,
Ишқ ҳажрида куйиб ёнган адолар бирла мен.
Нози-ноз, гул рашк этар, гулгун қаболар бирла сен,
Булбули шайдо каби сенга гадолар бирла мен.
Ерни ғафлатга солиб, эсган саболар бирла сен,
Мақсамингин тўтиё, деб жон фидолар бирла мен.

ЯХШИ ДЎСТЛАР

Айтинг-айтинг, яхши дўстлар дўстидан айрилмасин,
Дўсти ёронлар кўпайсин, шўх қанот қайрилмасин.
Ҳиммати олий одамнинг давлатидир пойдор,
Яхшиларнинг кулбасига кулфату ғам келмасин,
Бир ширин сўз бирла кўнглинг айлагувчи тоғ-тоғ.
Шўх такаллум шу азизлар ҳар замон кам бўлмасин.
Бир сухан бирла дилингни айлагувчи чок-чок,
Бўлса дўстинг шундайин дили шодон кулмасун.
Асқарий, сен доимо яхши тилаклар бирла бўл.
Айтинг-айтинг, яхши дўстлар паймони ҳеч тўлмасин.

Асқар ИБРОҲИМОВ.

* *Йиллар қатидаги сирлар*

ГЎЗАЛ АЁЛНИНГ ШЎР ПЕШОНАСИ

ЙИГИРМАНЧИ асрнинг жосусаси Мата Хари ҳақида кўп гап-сўзлар, шов-шувлар юради. У герман разведкасига хизмат қилиб, французлар томонидан отиб ташланган эди.

Шу аёл ҳақида гап кетганда қаерда, қайси давлатда бўлишидан қатъий назар «Шу аёл бахтли бўлиши мумкинми эди?» деган савол кўнгилдан кечади. Бўлиши мумкин эди. Тарихда у жосус эмас, балки бахтиёр она, олима ёки артист сифатида қолиши ҳам мумкин эди. Афсус...

Афсус, барчасига ўша бахтсиз тасодиф сабабчи. Бахтсиз ҳодиса бўлганда ҳам, эҳ, юракни ўртаб юборади. Маргарет Гертруда Целле Маклеод — Мата Хари унча катта бўлмаган голланд шаҳарчасида дунёга келади. Католик ибодатхонаси қошидаги мактаб-интернатни тугатган 19 ёшли қиз армия капитани Рудольф Маклеодга турмушга чиқади. Бахтга қарши унинг эри ўлгудек хотинбозлигидан ташқари, ашаддий қиморбоз ҳам бўлиб чиқади. У ҳатто хотинини ҳам қиморга тикиб юборишдан тоймайди. Навбатдаги катта ютқизиқдан кейин Рудольф Маргаретдан ўз тани билан қарзларини тўлашни талаб этади. Ўз-ўзидан маълумки, Маргарет буни бажаришдан қатъий бош тортади. Шунда Рудольф уни ўлдиришдан ҳам тоймаслигини айтиб, ҳатто чала ўлик ҳолатда калтаклаб, мажбур қилади.

Бечора Маргаретнинг ҳаётдан омадсизлигига яна бир сабаб — у ниҳоятда гўзал аёл эди. Унинг қадди-қомати эркак зотини ақлдан оздирарди...

Маргарет номус, қасос ўтида қовуриларди. У ўзининг кундаликларида ёзади: «Эрим мени Висбаден хиёбонларида ташлаб кетганида менинг номусдан аъзойи баданим ёниб кетарди. У мени дарахт тагига турғизиб, энгил-бошимни шилиб олиб, ўтган-кетганлардан заррача уялмай ўз ишини қилар, менинг танамни сотарди».

У ниҳоятда олий туйғуларни истарди. У шу олий туйғуларга ғарқ бўлиб яшашни хоҳларди. Бу олий туйғу унинг юрагида абадий ошиёни қуриши керак бўлган, у йиллар бўйи кутган муҳаббат эди. У бу туйғуларни Питер ван Боон тимсолида топди.

Машҳур саноатчи ва банкир, келишган йигит, ўзини тута билиши, гўзаллигига бош эгиши билан биринчи учрашувдаёқ Маргаретни мафтун этди. Питер Боон бу тенгсиз соҳибжамол эрининг қарзларини «тўлаш учун уйига келганини билса ҳам, буни заррача сездирмади.

Ушбу учрашувдан кейин Маргаретнинг кундалигида шундай сатрлар пайдо бўлди: «Мен унинг уйида бир неча соат бирга бўлиб кетганимдан кейин, муҳаббат нималигини англаб етдим». Питер ван Боон ҳам унинг муҳаббатига муҳаббат билан жавоб қилди.

«Ушбу эркакка мен ғафақат хотин эдим, — ёзади Маргарет, — у менинг худойим эди, у менинг борлиғимнинг хўжаси эди, чунки у менинг қалбимни асир этган эди».

Маргарет Питерга жуда ҳам кўплаб илиқ, ширин сўзлар айтади. Гўзал аёл тўсатдан келган муҳаббат билангина эмас, балки бўлажак болаларининг онаси эканлиги билан ҳам бахтиёр эди. Питер Маргарет ўз эридан ажралишдан олдин ҳам у билан дунёнинг у чеккасига ҳам бирга кетишга тайёрлигини изҳор қилган эди-да!

Афсус, минг афсус, жабру жафолар ичра яшаш Маргарет Гертруда Целле Маклеоднинг пешонасига ўчмас қилиб ёзиб қўйилган экан. Бир тасодиф, бахтсиз ҳодиса ажойиб муҳаббатни тор-мор қилди. Уларнинг нилуфар гулидек нозик муҳаббати ғунча тутган пайтда барбод бўлди. Довюрак Питер асов бир отни ювош торттираётганда эгардан йиқилиб, ҳаётдан кўз юмди.

Шу билан барчаси тугади. Шу билан юракдаги муҳаббат ўрнини қаҳр-ғазаб, ҳаётдан, уни бахтсиз қилган эридан, эркаклардан қасос олиш истаги эгаллади. Соҳибжамол Маргарет Гертруда Целле Маклеод йўқолиб, унинг ўрнига жосуса Мата Хари дунёга келди. Уни ҳеч нарса ўз истагидан қайтара олмади...

Бировнинг умрини барбод қилган бахтсиз ҳодиса иккинчи бир инсоннинг ҳам бахтли умрини шу тариқа янчиб ташлаган эди.

Тоҳир ЙЎЛДОШЕВ.

* *Болалик боғи*

Қуёш табассуми

(ЭРТАК)

ҚУЁШ мовий тоғлар ортидан бош кўтарибди. Боғдаги ранго-ранг гуллар Қуёшга салом берибди. Шохда қушлар ўз тилида чулдираб, япроқлар шилдираб Қуёшни олқишлашибди.

Бутун яшил олам Қуёшнинг сахий, ҳаётбахш нурларидан баҳраманд бўлишибди.

— Доим бошимиз узра порлаб тур, Қуёш! — дебди одамлар. Қуёш зангори осмонда жилмайиб қўйибди. У ям-яшил боғлар, намхуш бедазорлар, чексиз-чегарасиз яйловлар, осмонўпар тоғлардан кўз узолмас экан.

Шу пайт қаёқдандир девдай бир Булут пайдо бўлибдию Қуёшнинг ёнига келиб дебди:

— Э, Қуёш, нега бу ўлкага тикилиб, маҳлиё бўлиб қоласан?

Қуёш жилмайиб жавоб берибди:

— Бу юрт мен учун жудаям қадрдон. Боққан сари кўзим қувнайди, дилим яшнайди. Менга унинг ҳар бир гўша, ҳар бир боғи таниш. Бу юрт — қадимий юрт! Ўзига хон, ўзига бек юрт. Бу юртнинг одамлари жуда меҳнаткаш... Ҳар йили меҳр билан ниҳол экишади, мен уларни парваришлайман, боғларга қалб қўримни тўкаман. Қулупнайлар, гилослар мендан ранг олади. Қизил олмаларнинг ақиқ юзида мен ўз аксимни кўргандай бўламан. Чаманлардаги ранго-ранг гулларни айтмайсизми? Мен нур қўлим билан уларга жило берганман. Шунинг учун бу ўлка кўзимга иссиқ кўринади, кетолмай узоқ туриб қоламан...

Қуёшнинг гапларидан Булутнинг ғаши келибди, дилини ҳасад эгаллабди.

— Ия, мен-чи?, — ўйлабди у, — мен ҳам ниҳоллар ўссин деб озмунча меҳнат қиламанми? Сузларим кўкат ва гулларга жон бағишлайди-ку? Қуёш ҳадеб кўкда тантана қилавердими, мен ҳам кимлигимни кўрсатиб қўйишим керак. Мени ҳам мақташсин.

Булут шундай дебди-да, дарёга бориб куч йиғиб келибди. Осмонни эгаллаб олибди. Ҳафталаб ёмғир ёғибди. Кечаси билан тарновлардан сувларнинг шовиллаши тинмабди.

— Эй, Қуёш, энди қалайсан? — масхаралаб кулибди Булут. — Сен нур сочмасанг ҳам дов-дарахтлар ўсмоқда, гуллар очилмоқда. Мен уларга жон бағишлаяпман...

Қуёш такаббур, ман-манликка берилган Булут билан баҳслашиш бефойда эканлигини билиб, индамай қўя қолибди. Ёмғир устига ёмғир ёғибди.

— Ҳайронман, одамлар нега мени мақташмаяпти, нега меҳнатимни қадрлашмаяпти? — деб ҳайрон бўлибди Булут. — Демак, мен янаям қаттиқроқ ишлашим керак.

Булут қора терга тушиб, шиддатга минибди. Ёмғир селга айланиб, олам сув ичида қолибди. Дарёлар пишқириб шошибди, ўзанига сиғмай тошибди, тўғонлардан ошибди. Дала, боғларни сув босиб, экинларни ювиб кетибди. Сел қутирганда қутирибди, эски уйлар, деворлар қулабди.

Қиш бўйи осмонни эгаллаб тургани камдай, ёзда ҳам Булут кўкни тарк этмабди.

Ер қизимагач, экинлар ҳам авж олиб ўсолмабди, ғовлаб кетибди. Қулупнайларда маза йўқ, памилдорилар рангпар... Она табиатнинг оҳу фарёди кўкка етибди:

— Эй, Қуёш, нега кўринмайсан, сени жуда соғиндик-ку! Булутнинг шунча сурбетлик қилгани етар... Ҳар нарсанинг ўз вақти бор ахир...

Бу гапдан Булутнинг жаҳли чиқиб, бетоқат бўлиб у ёқдан бу ёққа югурибди.

— Эй, яхшиликни билмаганлар! Мен уларни деб жонимни жабборга берсаму — айтган гапларини қаранг.

Булут хафа бўлиб узоқ-узоқларга бош олиб кетибди. Олам ёришиб, Қуёш яна табассум қилибди. Ёмғирда ювилган, эгилган кўкатлар аста қад тиклабди. Дов-дарахтлару жонужондорлар Қуёшнинг меҳр-ҳароратидан яйраб кетишибди.

— Доим бошимиз узра порлаб тур, Қуёшжон!

Рауф ТОЛИБ.

● ДОИМО САФАРДА ЮРАДИ
● БАРДАМ ВА ТЕТИК БЎЛАСИЗ
● ШИРИН ВА ХУШТАЪМ ҚИЛАДИ
● БИРОВНИНГ УМРИНИ БАРБОД ЭТДИ

* *Уй бекалари учун*

Тузнинг юз хосияти

ТЎҒРИ, туз таомларингизни ширин, хуштаъм қилади. Хўш, тузнинг яна қандай хосиятлари бор?

● Тўппа-тўғри пиёз арчгандан ёки балиқ тозалагандан сўнг нохуш ҳид анқимаслиги учун қўлингизни туз билан ишқалаб ювсангиз, бадбўй ҳиддан бир пасда ҳалос бўласиз. Яна нима?

● Ювилган либосларингизни ирахмаллаш олдидан озгина туз ҳам қўшиб юборинг, шунда туз ювилган кирларни ялтираб чиқишида яхшигина воситага айланади.

● Момиқ сочиқ ва халатлар юмшоқ ва майинлигини йўқотмаслигини истайсизми, марҳамат, ундай бўлса уларни ювиб бўлгач, намокобли сувга бироз солиб қўйинг. Ҳа, кейин чайиб ёйинг-да, қуриши билан дазмолланг, ниятингизга етасиз!

● Иссиқ намакобли сув супургининг пишиқлигини ошириб, синмаслиги учун ҳам муҳим аҳамиятга эга. Бунинг учун супургининг янгилигида фойдаланишдан аввал 2—3 соат давомида иссиқ намакобли сувга солиб қўйинг. Ана шунда супургингиз узоқ вақт хизматингизга ярайди.

● Бир стакан илиқ сувга бир чой қошиқда туз ва ярим чой қошиқ истеъмол содасининг эритмаси эса тишингиз мустаҳкамланишига ёрдам беради.

Дарвоқе, дўконлардан туз топа олсангиз, албатта.

Дили ОРОМ тўплади.

Акмал Икромов туманидаги 2-Тўқимачи тор кўчасининг 40-уйида истиқомат қилувчи Раҳима ая Иноғомова пиру бадавлат онахонлардан биридир. У тўрт ўғил, 20 дан зиёд невара, ундан ортиқ эваранинг суюкли онахонидир.

Абдувоҳид Тўраев сурати.

* *Халқ табобати*

Дардингизни олади

БИРОР киши шамоллаб қолса ёки бели, оёғи оғриса ҳаммомга тушишни маслаҳат беришади. Бунинг боиси бор, албатта. Ҳаммомнинг киши саломатлигига таъсири каттадир. Қадимдан отабоболаримиз ундан юқори нафас йўлларининг яллиғланишида, бод, бел оғриғи касалликларини даволашда кенг фойдаланганлар. Ҳатто у ҳақда Шарқ табобатининг донишманди Абу Али ибн Сино ҳам ўз асарларида қайд этиб ўтган.

Ўрта асрларда ҳаммомдан вабога қарши ҳам фойдаланишган. У биргина Шарқда эмас, бутун дунёда саломатликни сақлаш воситаларидан биридир.

Финляндия аҳолиси ҳафтада камида бир марта ҳаммомга тушишади. Шунинг учун бу юртда шамоллаш касалликлари жуда кам учрайди. Юқори нафас йўллари яллиғланишининг дастлабки босқичида хусусан ҳаммомнинг иссиғи жуда яхши самара беради. Бронхит, сурункали шамоллаш, бурун, томоқ оғриганда ҳам ҳаммом иссиғидан фойдаланиш касалликни бартараф этишга ёрдам беради. Нафаси қисадиган беморлар ҳаммом қабул қилганларидан кейин ўзларини анча яхши ҳис қиладилар. Унинг қуруқ иссиғи таъсирида беморларнинг йўтали тўхтайди, нафас олиши, шу билан бирга уйқуси ҳам яхшиланади. Бемор ўзини тетик ҳис қилади.

Рус халқида ҳам ҳаммомга тушиш ўзига хос расмдир. Қайин баргларидан қилинган супурги танани уқалаб бутун чарчоқни, танадаги турли оғриқларни чиқариб юборади. Шундан бўлса керак улар ҳаммомни жуда яхши кўрадилар. Уйига меҳмон бўлиб келган кишини ҳаммомга таклиф қиладилар. Ёз ойларида чўмилиш ҳавзаларида чиниқиб, қуёш нурида тоблансалар, қишда тез-тез ҳаммомга тушадилар. Унинг киши танасига роҳат берувчи ўзига хос гашти бор.

Ҳаммомга ҳеч қачон овқатдан кейин тушиб бўлмайди. Бундай пайтда ҳаммомдаги юқори ҳарорат киши кўнглини оздиради. Натижада қусади, боши айланади, юраги уриши тартиби издан чиқади. Шунинг учун ҳаммомга овқат ейилгандан бир оз вақт ўтгандан сўнг тушилса, у моддалар алмашинувини жадаллаштириб, кайфият кўтарилади, одам ўзини тетик ҳис қилади. Абу Али ибн Синонинг ёзишича, ҳаммомга наҳорда тушиш одамни оздириб, танасини заифлаштиради. Озғин одамлар овқатлангандан кейин 30—40 дақиқа ўтгач, семиз одамлар эса овқатланмасдан тушганлари маъқул.

Халқ табобатида ҳаммом суяк-бўғим тизими ва периферик асаб тизими сурункали касалланганда энг яхши даволаш воситаси ҳисобланади. Бод билан оғриган баъзи беморларни даволашда шифобахш гиёҳлардан тайёрланган дори-дармонлар билан бир қаторда ҳаммомга тушиш ҳам яхши ёрдам беради. Шунингдек, маълумотларга қараганда ҳаммом умуртқа поғонасида ўзгариш рўй берганда, бўйин, елкадаги оғриқ, қўл асаб тўқималарининг шамоллаши ва бошқаларни даволашда ҳам яхши наф беради.

Маълумки, бел, қуймуч шамоллаши, беланги касалликлари одамлар орасида жуда кўп учрайди. Шу касалликлар туфайли кўп одамлар ишга ярамай қолади. Унинг турли кўринишларини даволаш ва муолажа қилиш мақсадида ҳаммомдан фойдаланишнинг аҳамияти каттадир. Бундан ташқари уйқусизлик, иш қобилиятининг пасайиши, толиқиш ва бошқаларда ҳаммомга тушиш мақсадга мувофиқдир. Мутахассисларнинг фикрича ҳаммом уйқусизлик ва иш қобилияти пасайиб кетганда киши танасига яхши таъсир этиш билан бирга иштаҳани очади, кайфиятини кўтариб, дилини равшан қилади. Аммо ҳаммомнинг иссиғида узоқ вақт ўтириш ярамайди. Чунки у юрак қон-томир тизимини зўриқтириб қўйиши мумкин.

Шунинг учун ундан тана меъёрига қараб фойдаланиш керак.

Кўпчилик ҳаммомни фақат ювиниш воситаси сифатида тушунади. Уйида душ, чўмилиш хоналари бўлган одамлар ҳаммомга тушмайдилар. Бу нотўғри. Душ қабул қилишдан ташқари ҳеч бўлмаганда бир ҳафта, ўн кунда ҳаммомга тушиб турган киши ўзини бардам, тетик ҳис қилади.

Назира СОДИҚОВА.

* *Турфа олам*

ҚИЗИҚАРЛИ ПАЗАНДАЛИК

● ГВАТЕМАЛАДА ёғга қовурилган бир қарич калтакесак ҳам тансиқ таом ҳисобланиб, «чўл балиғи» деб аталади.

● ФРАНЦУЗЛАР шиллиқ қуртлардан, итальянлар эса қурбақа ва эшак гўштидан тансиқ таомлар тайёрлашни хуш кўришади.

● АФҒОНИСТОН, Эрон ва Ҳиндистон мамлакатларида шундай бир ажойиб навли гуруч экиладики, ундан тайёрланган таомдан... сичқоннинг ҳиди гупиллаб келиб туради. Аммо бу ҳид ана шу мамлакатлар аҳолиси учун энг муаттардир.

● ВЬЕТНАМДА энг азиз меҳмонлар учун ит гўштидан шўрва қайнатилади. Бу таом вьетнамликлар учун энг тансиқ ва ёқимли ҳисобланади.

● ХИТОЙДАГИ Гуан, Чжоу вилоятида махсус таомлар тайёрланувчи «Шечан—гуан» деб аталувчи ресторан бўлиб, унда фақат илоннинг ўзидан юзлаб хуштаъм таомлар тайёрланади.

Дилдора ОРИПОВА тайёрлаган.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» СИЗНИНГ ГАЗЕТАНГИЗ

Ҳафтанинг ҳар жума кунлари газетанинг 4-саҳифасида «Зангори экран» орқали кўрсатиладиган ҳафталик дастур тўла эълон қилинади.

1994 йилда ҳам «Оқшом» газетаси ўзининг ана шу анъанасини давом эттиради.

Душанба, 18. X

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Болалар меҳмонхонаси».
18.45 «Чингиз Аҳмаров». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Най навоси». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист М. Муҳамедов.
19.55 «Осойишталик ҳимоясида».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Театр оламида». Ғарб ва Шарқ театрлари фестивали олдидан.
21.40 «Булоқлар кўз очганда...». Хоразм вилоятидан кўрсатув.
22.20 «Тоғларнинг гули ўзганинг замондошинг».

(Сешанба устунидаги давоми:)

... «Уғлон» ...

22.20 «Тоғларнинг гули ўзга»...

22.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Нафосат оламида». Телефильм.
19.30 «Лаҳза». Хабарлар.
19.50 «Ассалому алайкум».
20.50 «Билиб қўйган яхши».
21.10 «Лаҳза». Хабарлар.
21.25 «Солдат қиссаси». Бадиий фильм.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан душанба, 18 октябрь куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 15.00 дан, «Дубль IV» кўрсатувлари соат 16.30 дан бошлаб кўрсатилади.

● «ОРБИТА IV»

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.20, 18.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
15.25 «Телемикст».
16.10 «Мусиқий башорат».
16.40 «Истеъдодлар ва мухлислар».
17.20 «Иқболи кулганда».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Музограф».
18.45 «Гол».
19.15 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.25 «Ҳафтанинг акс садоси».
19.55 «МХАТ мактаб-студияси: кеча, бугун, эртага».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 20-серия.
21.55 «Спорт уик-энди».
22.10 «Брейн-ринг».
23.00 «Серпантин».
24.00 Янгиликлар.

«Янги студия» таништиради:

00.40 «Монтаж».
01.40 «Қингир-қийшиқ эфир».
01.55 «Бомонд».
02.15 «Видеоасс».
02.30 «ТВ-Х».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.30 Янгиликлар.
16.45 «Сотбис» Москвада.
17.00 «Қутқариш хизмати 911».

*

18.00—20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Россиянинг телевизион театри. «Беҳаловат кун хроникаси».
20.50 Мультфильм.
21.00 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради: «Қочоқ» Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» туркумидан.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.35 «Ҳақиқат онлари».
23.30 «Таъқиқланган қўшиқлар. (А. Галич)». Ҳужжатли фильм.
24.00 Россия телевидениесининг сара асарлари. «Дастлабки ялка ҳокимиятчи ҳақида қисса».
00.45 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

Сешанба, 19. X

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Тонгги концерт.
7.50 «Хом хаёл». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Қувноқ болалар».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Ўғил бола гап». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Электромагнит тебранишлар. 2-кўрсатув.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
11.30 Ўқитувчи экрани. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари фанини ўрганишда педагогик программалардан фойдаланишнинг самараси.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. «Бурч».
18.35 «Фермер хўжаликларида».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Дунё воқеалари.
19.35 «Навоий гулшани».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.10 «Раққоса хиром этганда». Саодат Ҳайиталиева.
21.45 «Нофелет қаерда!». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
20.10 «Фаннинг ойдин йўллари...».
20.45 «Санъаткор В. Баграмов ҳузурида».

«ОМАД» таништиради

21.15 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Домисолька».
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 Мовсар Минцаев куйлайди.
11.15 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал, 20-серия.
11.45 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Гол».

Кундузги киноэкспресс

12.50 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 11-серия.
14.00 «Бувамнинг буваси — Пушкин». Бадиий-публицистик фильм-монографиянинг премьераси (Санкт-Петербург).

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Конверсия ва бозор».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Иш».
16.25 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.50 «Каҳрабоча-93». Болалар ва ўсмирлар кўрсатувлари фестивали.
17.10 «Янги номлар».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Ўзимизникилар ва бегоналар». Яқин хориждаги мамлакатлар билан Беларусь Республикасининг муносабатлари ҳақида телеочерк.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали режиссёр Клод Шаброл фильмлари ретроспективасини таништиради: «Жонивор ўлақолсин». Бадиий фильм премьераси (Франция).
23.20 «Матбуот-экспресс».
23.35 «1993 йил қўшиқлари». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Ҳақиқат онлари».

* * *

12.10 Хонаки экран. «Ғалати одамлар». Бадиий фильм.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 Кундузги сеанс. «Мактаб ёшидаги болалар учун ўйинлар». Бадиий фильм.
15.30 Мульти-пульти.
15.40 «Бола тилидан».
16.10 Кичкинтойлар учун янгиликлар.
16.25 «Рост». студияси. «Тонлабиринт».
16.55 Санкт-Петербург балети.
17.25 «Арабески». Бирлашган Араб Амирликларига саёҳат.

*

18.00—20.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.05 Мотопойга бўйича жаҳон чемпионати. АҚШ гран-приси.
21.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 232-серия.
21.50 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 «Казаклар даврасида». Халқаро хайрия телевизион тадбири.
23.40 «Трансросэфир».

Чоршанба, 20. X

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Озода, гўзал ўлкам». Концерт.
7.50 «Саккизоёқчалар». Мультфильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.10 «Билиб қўйган яхши».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Зиня, Зинуля». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Ҳужайранинг ўсиши ва бўлиниши.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Иқтисодий ислоҳот — давр талаби».
18.25 «Фан уфқлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Мерос». Ал Бухорий.
20.00 «Гуллар юртининг дурдоналари». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт.
22.00 «Сиз кутган дақиқалар». Турғун Азизов.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қувноқ жилолар».
20.00 «Спринт».
20.25 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
21.25 «02» тўлқинида.
21.45 «Қизни топинглар». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ҳакка».
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Савдо кўприги».
11.00 «Инсон ва қонун».
11.30 «Тингланг, томоша қилинг...».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 12-серия.
13.35 «Анна Фирлинг йўллари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.20, 18.20, 21.20— Кўрсатувлар тартиби.
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.40 «Ов ҳақида ҳикоялар». Телефильм премьераси (Иркутск).
17.00 «Каҳрабоча-93».
17.20 «700 клуби».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. «Ассалому алайкум, бу мен...».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
20.00 «Кремль деворлари ортида». 2-кўрсатув.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Останкино» ҳимоячилари учун». Концерт-учрашув.
23.15 Футбол. Европа чемпионларининг кубоги. 1/8 финал. «Лех» (Познань, Польша) — «Спартак» (Москва, Россия). 2-тайм. Польшадан кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.05) — Янгиликлар.
01.30 «MTV».
02.30 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.
02.45 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 Тонгги концерт.
9.15 Христианлар учун кўрсатув.
9.45 Мульти-пульти.
9.55 Е. Евтушенконинг ижодий кечаси.
10.55 «Маърифат мевалари».
11.40 «Ностальжи» —барча авлодларнинг мусиқаси.
12.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 232-серия.
13.00 «Параллеллар».
13.15 «Ҳали англанмаган коинот».
13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.10 Кундузги сеанс. «Шафақ». Бадиий фильм.
15.35 Трансросэфир.
16.20 «Телегазета».
16.25 Кичкинтойлар учун янгиликлар.
16.40 «Рост» студияси. «Артзона».
17.10 Мульти-пульти.
17.30 «Рус ижозатномаси».

*

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 233-серия.
20.45 «60 минут». Си-Би-Эс ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.
21.45 Криминал хабарлар экрани.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 «/ клуб».
23.10 «Винил чангалзорлари».
00.10 Футбол. УЕФА кубоги. 1/16 финал. «Айнтрахт» — «Днепр». Германиядан кўрсатилади.

Пайшанба, 21. X

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Сўз сеҳридан яралган қадр». Уткир Сиддиқов.
7.50 «Қоплон учун уй». Мультфильм.
8.00 «Қувноқ болалар».
8.20 «Ўзбекистон дея аталур». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
9.10 «Баҳосиз дарс». Бадиий фильм.
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».

* * *

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Чирчиқ». 2-тайм. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади.
17.45 «Тобол ўймакорлиги». Телефильм.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ислоҳот одимлари».
18.40 «Унутилган ўйинлар». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Тилга эътибор».
20.00 «Тошкентда куз». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Инсон ва қонун».
21.40 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Раҳматжон Қурбонов концерти.
22.30 «Кино. Кино. Кино».
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Болалар учун. «Табассум».
19.50 «Хива». Телефильм.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Тошкент оқшомлари».
21.30 «Пульс». Хабарлар.

«ОМАД» таништиради

21.45 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 21.20, 00.35 —Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.10 Футбол. Европа чемпионларининг кубоги, 1/8 финал. «Лех» (Познань, Польша) — «Спартак» (Москва, Россия). 2-тайм. Польшадан кўрсатилади.
11.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 13-серия.
13.35 «Анна Фирлинг йўллари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
14.50 Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.40 «Ён дафтар».
16.45 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
17.10 «Джэм».
17.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Танаффус пайтида (18.00)— Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Россия хроникалари». Вологдада театр фестивали.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Кундузги юлдузлар». Бадиий фильм (1968 й.).
23.10 «Миниатюра».
23.25 «Кино талаб қилинади».
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Рок-Н-ролл ТВ».
01.25 «Экстро-НУЖ».
01.55 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 Тонгги концерт. «Оркестрнинг репетицияси».
9.15 «Кетдик».
9.25 Трансросэфир.
10.10 «Таъқиқланган қўшиқлар. (А. Галич)». Ҳужжатли фильм.
10.40 «К-2» таништиради. «Абзац».
11.35 «Шаҳарча». Дам олиш программаси.
12.00 Мульти-пульти.
12.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 233-серия.
13.00 «Мусиқа йирик планда». «Кўҳна куйлар» халқаро фестивали.
13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.10 «Дунё аёллари». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси (АҚШ). 1-серия.
14.35 «Қутқариш хизмати 911».
15.30 «Телегазета».
15.45 «Орёл» ортида бутун Россия».
16.15 Кичкинтойлар учун янгиликлар.
16.30 «Рост» студияси. «Такой возраст». Ёшлар тележурнали.
17.00 «Жаноблар-ўртоқлар».
17.15 «Кириш ҳовли томондан».

*

18.00—20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 234-серия.
21.00 «Мусиқий имтиҳон».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «Осойишта уй».
00.25 Спорт кўрсатуви.
00.30 «М-трест».
00.45 Криминал хабарлар экрани.

Жума, 22. X

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Лирик концерт.
7.50 «Нижиқ малика». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Қишлоқ стадионларида».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Тоғдаги ғор сирлари». Бадиий фильм.
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Нуклеин кислоталари.
11.00 «Ёшлар фестивали». Қашқадарё вилоятидан кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кўқонди Латиф ёдгорликлари». Телефильм.
18.20 «Эл дастурхонига».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Устоз ардоғидаги шогирд». Зайнаб Мирзатиллаева.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Мустақиллик ва қонунчиликни ривожлантириш».
21.30 «Хотира». Миртемир.
22.20 «Холодильникда биров бор». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Мусиқий дақиқалар.
19.40 «Ўзбекистон спорти» (рус тилида).
20.10 «И. Жалилов куйлайди». Фильм-концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм, 1-серия.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильм.
9.25 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Мио, болагинам Мио». Бадиий фильм.
11.20 «Джэм».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).

Театр шинавандалари, Сизлар учун!

13.10 «Совуқ куз». Телеспектакль.
14.00 «Татьяна Шмига. Автопортрет».

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Мио, болагинам Мио». Бадиий фильм.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «МДҲ: хусусийлаштириш муаммолари».
18.40 «Инсон ва қонун».
19.15 «Вагон-03».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.40 «Детективлар клуби»да. «Марлоу — хусусий изқувар». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
22.45 «Матбуот-экспресс».
22.55 «Сергей Рахманинов. Икки ҳаёт». Телефильм премьераси. 1-фильм («Экран»).
23.45 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.
24.00 Янгиликлар.

«ВИД» таништиради:

00.40 «Сиёсий бюро».
01.15 «Музобоз».
01.55 «Авто-шоу».
02.25 «Х» программаси.
02.50 «Хит-конвейер».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Параллеллар».
9.15 «Кетдик».
9.25 «Осойишта уй».
10.20 «Ҳайвонот оламида».
11.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 234-серия.
12.10 «Уз манзили».
12.40 «Мусиқий имтиҳон».
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Йўлнинг ёруғ бўлсин». Ҳужжатли фильм премьераси.
14.35 «Трансросэфир».
15.20 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
16.05 Кичкинтойлар учун янгиликлар.
16.20 Жума кунлари Дисней. «Ринго, дарбадар ёнут». Бадиий фильм.
17.10 Ракурсда оилавий сурат.
17.25 «Телегазета».

*

18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 «Эдуард Хиль. 35 йилдан сўнг».
20.50 «Киноафсоналар». Генри Фонда.
21.50 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 Телеэкранда — премьера. «Гуноҳ». Бадиий фильм.
23.50 «Трансросэфир».
00.20 «Кечки салон».

Шанба, 23. X

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Яхши кайфият».
7.50 «Жонсарак». Мультфильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.10 Шифокор маслаҳати.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Алифбо сабоқлари».
9.40 «Фарғона илҳомлари».
10.05 «Цирк. Цирк. Цирк».
10.50 Инглиз тили.
11.20 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».
12.05 Самарқанд вилояти Оқдарё тумани «Тарона» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти.
12.35 Хитой тили.
13.05 «Тўрткўл жамоли».
13.40 Болалар учун. «Эртаклар — яхшиликка етаклар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Аралаш». Болалар учун ҳажвий киножурнал.
18.20 «Ғазалхон ёшлигим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ғойиб бўлди осмонда қушлар», «А+Б». Катталар учун мультфильмлар.
19.35 Мовлуда Асалхўжаева куйлайди.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Буюк мунажжим». Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллиги олдидан.
21.45 «Ғарб ва Шарқ театрлари фестивали». В. Шекспир. «Кориолан». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
00.05 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Балерина». «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.55 Лирик концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм. 2-серия.

● «ОРБИТА IV»

6.45, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки гимнастика.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» таништиради.
9.30 Эфирда— Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. «Умид» видеоканали.
10.55 «Тиббиёт ҳамма учун».
11.25 «Сергий бутхонаси». Уч серияли ҳужжатли фильм премьераси 3-фильм.
12.25 «Ҳукумат кишилари».
12.40 «Илҳом манбалари».
13.10 Актёрлар ва тақдирлар. «Тинч оқар Дон». Бадиий фильм. 2-серия.
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Мулкдор алифбоси».
15.35 «Пеппи— узун пайпоқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
16.05 «Пул ва сиёсат». Халқаро муносабатлар иқтисодиёт кўзгусида.
16.30 «Ультра-си».
17.10 «Қизил квадрат».
17.50 «Янгра, гармонь!».
18.30 «Ҳайвонот оламида».
19.15 «Оба-на».
19.50 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Стингрей». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 2-қисм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Дженнининг уруши». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
22.20 «Резонанс» студияси таништиради.
22.40 «Туғилган кунинг билан, Арбат!».
23.40 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.40 «50х50» телетомошаси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «730-формула».
8.55 «Сиз яратган боғ».
9.25 Мусиқий коллекция. Валерий Афанасьев чалади (фортепиано).
9.50 Мульти-пульти.
10.00 «Рост». студияси. «Янунлар», «Бизнинг «Аралаш».
10.30 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.

*

11.15—14.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.00 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.20 «Динозаврга айланмайлик».
14.35 «Изабель». Дам олиш викторинаси.
15.20 «Тилла шпора».
15.50 Мульти-пульти.
16.00 «Чегарасиз футбол».
16.55 XX аср кадрда ва кадр ортида.

*

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 «Уинстон Черчилль чўққига йўл». Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 4-серия.
20.55 «Мутлақо махфий».
21.50 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 Гранд-репортаж. «Тўплар сукут сақлаганда...».
23.00 «Ксюша ҳузурида».
23.30 «Маски-шоу».
24.00 «К-2» таништиради: «Америка юлдузлари».
00.30 Тунги сеанс. «Қулфбузар». Бадиий фильм.

Якшанба, 24. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.30 Болалар учун. «Тонгги салом».
9.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 37—38-сериялар.
10.30 Араб тили.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Гурунг».
11.50 Немис тили.
12.20 «Аҳвол қандай чемпион!».
12.40 «Фахрийлар — фахримиз». Улуғ Ватан уруши қаҳрамони Жўрақул Тўраев.
13.10 Форс тили.
13.40 «Келажакни кўзлаб». Тошкентда халқаро онлашунослар анжумани ҳақида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Билмасвой Қуёш шаҳрида», «Балиқ тилга кирди». Мультфильмлар.
18.25 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда».
19.45 «Ижод саҳифалари». Султон Акбарий.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 Бирлашган Миллатлар Ташкилоти— тинчлик қўрғони».
22.10 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради.

17.00 «Мультфейерверк».
17.40 «Омад» — курьер.
17.55 «Мусиқий йўлка».
18.10 «Ҳар соҳадан бир шингил».
18.20 «Саломат бўлинг!».
18.35 Болалар учун. «Совға».
18.55 «Юлдузлар жилоси».
19.20 «Даракчи».
19.30 Реклама.
19.35 «Видео — «Омад».
21.15 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
21.30 «Омад» — курьер.
21.40 «Мусиқий йўлка».
22.10 «Даракчи».
22.20 Реклама.
22.25 «Видео—«Омад».

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.15, 19.00, 22.45, 00.15— Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Авто-шоу».
9.00 «Марказ».
9.30 «Эрта саҳарлаб».
10.00 «Ҳамма уйдалигида».
10.30 «Спортлото».
10.45 «Тонг юлдузи».
11.35 «Полигон».
12.05 «Пи» белгиси билан».
12.50 «Марафон-15».
13.30 «Қадрдон тупроқ». Экологик кўрсатув.

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

14.00 «Француз пазандалари сизга тавсия этадилар».
14.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.
15.00 Янгиликлар.
15.20 Мультфильм.
15.35 «Саёҳатчилар клуби».
16.25 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.30 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари». «Ҳақиқий ажина овловчилар».
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.05 «Мариинскда променад».
20.05 «КВН-93». МДҲ ҳамда АҚШ командалари ўртасида халқаро ўртоқлик учрашуви.
21.55 Эълонлар.
22.00 Янгиликлар.
22.50 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
24.00 Янгиликлар.
00.20 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.

Тунги эрмаклар

00.35 «Теледартс» ўйини.
1.10 Телеэкранда биринчи марта. «Кўринмас душман». Бадиий фильм (АҚШ).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «Деразалар нақшинкор эди». Ҳужжатли фильм.
8.55 Хайрли тонг! «Чемпионлар учун нонушта».
9.25 «Калит» кўрсатуви. «Шоҳона мусобақа». 3-қисм.
9.55 Мульти-пульти.
10.15 «Здоровье».
10.45 «Рост» студияси. «Азамат йигитлар».
11.15 «Ати-бати...».
11.45 «Кузги марафон». Бадиий фильм.

13.15—15.20
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00—20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 «Джентельмен-шоу».
20.40 «Владимир Познернинг Америкаси».
20.55 Футбол бўйича Россия чемпионати. «Локомотив» (Москва) — «Динамо» (Москва). 2-тайм.
22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 Спорт кўрсатуви.
22.35 Си-Би-Эс кинотеатри. «Шерлок Холмснинг қайтиши». Бадиий фильм.
00.15 «А» программаси.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Буюртма Г—588. 17.229 нусхада.